

arh.02/08

EESTI ARHITEKTIDE LIIDU TEATAJA > NEWSLETTER OF THE UNION OF ESTONIAN ARCHITECTS

> **EAL eestseisuses** A2

> **EALi üldkogu koosolek** A2

> **EALi tegevuskava 2008** A5

> **ACE uudised** A12

> **Eesti arhitektuurivõistlused** A14

> **EAL teated** A15

EAL eestseisuses

24. jaanuar

Ü. Mark andis kutsetunnistuse kätte K. Tõrale ja O. Ojamaale, kellele kutsekomisjon oli andnud volitatud arhitekti IV kutse kvalifikatsiooni. Kolmeastmelise arhitektikutse andmise süsteemi kinnitamisel (05.12.2007) said volitatud arhitekti IV kvalifikatsiooni ka A. Uukado ja M. Pilter, keda aga kutsetunnistuste kätteandmisel kohal ei olnud.

L. Haamer tutvustas eestseisusele 2008. aasta sügisel toimunud Veneetsia XI arhitektuuribiennaalil (teema "Out There. Architecture Beyond Building") Eestit esindavale rahvuslikule kuraatorinäitusele kontseptsiooni leidmiseks korraldatava võistluse tingimusi. Eestseisus kinnitas võistluse tingimused. Kontseptsioonide esitamise tähtajaks jäi 28. veebruar. Võistluse projektjuhiks ja Eesti ekspositsiooni Veneetsia biennaalile jõudmise eest vastutajaks jäi L. Haamer.

Arutleti 2007. aasta parima tellija, parima ehitaja ja parima kriitiku preemia esitatud kandidaatide üle.

Parima tellija kandidaadid:

- hotell Pärnu (Ado Sepa, Urmas Nisuma) kui Pärnu Seedri tänava pansionaadi tellija;
- Tallinna keskraamatukogu direktor Kaie Holm kui haruraamatukogude (Pääsküla, Nurmenuku, Pirita, Nõmme) tänapäevaste lahenduste tellija;
- Rotermann Eesti OÜ.

Parima ehitaja kandidaadid:

- KMG Ehitus - Forumi keskus ja Rotermanni keskus Tallinnas;
- Leviehitus - Viljandi raamatukogu, terrasselamu Tallinnas Sõpruse puisteel.

Parima kriitiku kandidaadid:

- Puuinfo projektijuht Märt Riistop - puitarhitektuuri propaganda,
- Karin Hallas-Murula,
- Karen Jagodin,
- Dmitri Bruns.

NB! Võistluse tulemused on kirjas üldkogu koosoleku protokollis.

Eestseisus kinnitas oma uude koosseisu kandideerivate liikmete nimekirja. EALi esimehe ametikohale kandideerib kaks arhitekti - I. Raukas ja I. Volkov.

Tallinna linnavalitsuse linnakujunduskomisjoni määrati L. Lapini asemele uueks EALi esindajaks T. Tallinn.

EAL kavandab uut aastanäitust teemal "Avalik ruum", kus leiaksid kajastamist teisel iseseisvusajal premeeritud hooned. Näituse koordinaator-projektijuht on P. Epner. Näituse täpsema kontseptsiooni leidmiseks pidas eestseisus vajalikuks määrata P. Epnerile abiks korraldustoimkonna, selle liikmeteks esitati L. Lapin, P. Pere, M. Mutso ja K. Luik.

Vaadatud läbi Ü. Stööri arhitektuurivõistluste korraldamisega seonduva kirja, milles on ettepanek kaotada Eestis rahvusvahelised arhitektuurivõistlused ja pigem kaasata võistluste žüriidesse väliseksperte, ei nõustunud eestseisus rahvusvaheliste võistluste ärakaotamisega. Üks peamisi põhjendusi on, et Eesti kuulub Euroopa Liitu, kes dikteerib oma nõuded

võistluste korraldamiseks. Ettepaneku teise poolde, kaasata võistluste žüriidesse väliseksperte, suhtub eestseisus soosivalt ja püüab seda ka tagada.

Soome Teatriakadeemias valguskunsti õppiv ning arhitektuurisele valgustusele spetsialiseeruda sooviv üliõpilane Johanna-Mai Vihalem, kes läheb 2008. aasta veebruarist pooleks aastaks praktikale Berliini arhitektuurfirmitse LichtVision GmbH, tahab Eesti Kultuurkapitalilt selleks rahalist toetust paluda ja soovis EALilt võimaluse korral vastavasisulist soovituskirja kulkale saatmiseks. Eestseisus pidas toetuse küsimist põhjendatuks ja otsustas saata kulkale soovituskirja. Otsus tugines eelkõige tõsiasjal, et Eestis ei ole võimalik arhitektuurset valgustust õppida ja selle ala spetsialiste siin pole. Eestseisus soovib olla kursis J.-M. Vihalemi õpingutega ja loodab, et tema tulevases tööst valitud alal on Eesti arhitektuurile ka suurt kasu.

T. Paaver andis eestseisusele ülevaate Tallinna Maakri kvartali arhitektuurivõistluse II etapi eeltööst: K-Projekt on koostanud Maakri kvartali liikluskseemi, AS Maakri City on kirjaltikult teinud ettepanekud võistluse II etapi korraldamiseks, inseneribüroo Stratum on koostanud Maakri kvartali liiklusintensiivsuse analüüsi võimaliku parkimiskohtade arvu määramiseks. Tehtud eeltöö lubab hakata põhimõtteliselt võistluse II etapi tingimusi koostama.

EALi üldkogu koosolek

14. veebruaril Kumu auditooriumis

EALi ESIMEHE ÜLAR MARGI SÕNAVÕTT (EALi EESTSEISUSE TEGEVUSE LÜHIKOKKUVÕTE, ETTEPANEKUD EDASPIDISEKS).

Ülar Mark tervitas kokkutulnuid ja kuulutas üldkogu koosoleku avatuks.

Mälestati EALi lahkunud liikmeid.

Rein Luup	05.11.1943–16.06.2007
Ado Eigi	26.08.1938–28.01.2008
Tiit Kaljundi	04.04.1946–01.02.2008

Esimees Ü. Mark andis ülevaate EALi tööst möödunud kahe aasta jooksul.

Ühiskondlik positsioon Meedia

EALi ühiskondlik positsioon on pisut muutunud. Kui Kalle Vellevoogi ajal töötas väikeses kontoris vaid sekretär, siis nüüdseks on saanud organisatsioon tänapäevase vormi, mille poole hakkas liikuma tegelikult juba Tõnu Laigu riikliku struktuuri ajal. Varemgi oli arhitektuuripoliitika toiminud, ent meedias polnud arhitektide sõna kuulda. Olukord hakkas paranema Margit Mutso ajal, mil ka ühiskond oli jõudnud sellisesse faasi, kus hakati huvi tundma ruumiliselt oluliste asjade vastu. Viimase kahe aasta jooksul on taandunud probleem, et ajakirjandus või poliitikud ei ole EALi ettepanekutest ja kommentaaridest huvitatud - nüüd on küsimus pigem selles, et poliitikud tahavad meiega kokkuleppeid saavutada. Me peaksime seda koostöövormi targemini edasi arendama. Samal ajal on oluline, et EAL säilitaks erialaselt selge kriitilise meelega, sest ühiskonnas peab olema võimalus küsida spetsialisti erapooletut arvamust. Me peame väljendama seda, mis tundub meile, arhitektidele, õige.

Arhitektuuripoliitika

on üks poliitika osa. Mark meenutas, kuidas ta kooliõpilasest tütar selgitas talle, et Vana-Kreekas tähistati sõnaga idiotēs inimesi, kes tegelesid poliitikaga. Arhitektuuripoliitika on väga oluline ning ka arhitekte võidakse nimetada selle nimega, kui me sellega üldse ei tegele, sest paratamatult puutub arhitektuuripoliitika kokku riigi seadusloome ja otsustusprotsessiga. See on platvorm, kus ühiskond püüab mitmesugustes asjades kokku leppida.

Arhitekti positsioon ühiskonnas

on muutunud ühest küljest olulisemaks – arhitekti märgatakse, kui midagi on väga hästi tehtud. Teisest küljest on see positsioon võrreldes 20 aasta taguse ajaga veidi nõrgenenud, sest põhiotsustaja, nn master-arhitekt, võib valida, mida tahab. Siin on tegu kapitalismi ja turumajanduse mõjuga. Küllap lähiaastail olukord elamuehituse alal muutub, ent loodetavasti mitte nii ehituskeskseks nagu paljudes Põhjamaades või nii ülereguleerituks nagu Saksamaal. Arhitektuuripoliitikas on oluline jõuda tugevale selgele positsioonile, mis sobiks kõigile ühiskonnaliikmetele ning lubaks arhitektidel luua head arhitektuuri.

Arhitektuuriaasta

EALil on nii palju tegevussuundi, et see on tekitanud viimase pooleteise aasta jooksul mõttevahetusi, kas need kõik peaksid ikka EALi alla kuuluma. Mis on üldse EALi roll? Kuna Eesti kolmanda sektori arhitektuuriturul ei toimu suurt midagi, oodatakse meilt palju ja meil on ka võimalus palju teha, ent me ei ole kõikvõimsad. Soovist, et EAL peab end mingil moel positsioneerima, arenes välja arhitektuuriaasta mõte – panna koostöös seniste põhikorraldajatega (kunstiakadeemia ja arhitektuurimuuseum) kokku arhitektuurisündmuste kalender. Koos tegutsedes näeme selgemini, mis toimub Eesti arhitektuurimaastikul.

Arhitektuuriaasta loogiliseks jätkuks võiks olla arhitektuurikeskuse loomine praeguse arhitektuurimuuseumi, EKA ja EALi kõrval. Kõik nendest organisatsioonidest väljapoole jääv oleks tulevase arhitektuurikeskuse ülesanne. Praegustel asutustel on omad piirangud: kõrgkoolil on akadeemilised piirangud (riigi tellimus koolitada kõrgharidusega arhitekte), ka muuseum ei tegele kõigega. Vaja on propageerida arhitektuuri igakülgelt, levitada trükiseid ja koordineerida kas või arhitektuuriaastat. EAL on paljuski seotud kolmanda sektori spetsiifikaga ega ole arhitekte esindades erapooletu. Loodav arhitektuurikeskus peaks neid osapooli (ehk ka kultuuriministeriumit jt) ühendama, koondades linnaruumis keskseid tegevusi. Võib-olla peaks arhitektuurikeskus tegutsema koos disainikeskusega, võib-olla rohkem arhitektuurimuuseumiga. Lähim eeskuju on Šotimaa Lighthouse – väikeriigi suur keskus, kus tehakse tõsist tööd. Lisaks arhitektuuriga tegelevate organisatsioonide ühisele tegutsemisele on oluline kaasata arhitektuuriaastal ka inimesed väljastpoolt neid asutusi, sest see aasta peaks olema huvitav ja arusaadav tulevastele tellijatele, samuti muude erialade inimestele.

Liikmed

Praegu on EALil 369 liiget, mis on 4–5 inimest rohkem kui mullu. EAL on viimase 15 aasta jooksul muutunud projekteerimisõigusi andvast liidust lääne ühiskonnale iseloomulikuks mittetulundusühinguks, kes ühendab oma eriala esindajaid ja seisab nende eest. Oluline on jõuda laiapõhjalise liikmeskonnani. See hoiaks ära noorte ja vanade, edukate ja vähem edukate konfliktid, ning siis on lihtsam selgitada välja ka see, millised lahendused oleksid parimad just arhitektiameti seisukohast. Seepärast on täna päevakorras noorliikme staatuse kehtestamine. Praegu kehtiva EALi põhikirja kohaselt peab tulevane liige olema lõpetanud kõrgkooli ja mõnda aega töö-

tanud – tekib küsimus, miks peaks EALi jõud, teave ja tegevus minema mööda noortest, alla 30-aastastest? Noorliikmete esindaja, kes kuulaks eestseisusesse, saaks tuletada seal meelde, kui mõni asi hakkab noorte seisukohast viltu kiskuma.

Kokku on õnnestunud leppida noore arhitekti preemia väljaandmisel. EALi auliige Heldur Meerits on nõus preemiat viie aasta jooksul rahastama, preemiat toetavad ka Tiit Pruu-li ja GoTravel. Tegü oleks reisipreemiaga: me peame läbirääkimisi selleks, et laureaat saaks vähemalt pool maailma läbi käia ja seal õppida.

Liikmeskonna laiapõhjalisuse suurendamise eesmärgil asutatakse **arhitektuuribüroo sektsiooni**, et selgitada välja nende huvid ja tekitada mõttevahetusi. Kui me arutleme arhitektide huvid üle, siis tekib tihti vastuolu, kas vaadelda neid büroo (tööandja) või töövõtja seisukohast. EAL ei soovi muutuda ametiühinguks, vähemalt praegu mitte. Büroo sektsioon on kogunenud kolm korda ning alles kujundab oma tegevussuundi.

Loomeinfo kogumine

Me oleme palunud EALi liikmeid registreerida oma looming EALi koduleheküljel – see on oluline mitmel põhjusel. Praeguse registri alusel saame juba teist aastat riigilt loomingutoetust (üle 500 000 kr), ent peatselt (tänavu või järgmisel aastal) muudetakse toetamise alust: toetuse eelduseks saab seaduse järgi see, et loomeliidu liikme looming on n-ö arhiveeritud. Selle alusel eraldab riik iga liikme kohta teatud summa, mida on võimalik toetusteks maksta.

Teine aspekt loomeinfo kogumise juures on selle teabe eksponeerimine EALi koduleheküljel, mille järele on vajadus välismaa huvigruppidel. Ja kolmas aspekt on autorikaitse: me oleme jõudnud autorikaitsega olukorda, kus autorikaitse seadus annab meile väga tugeva kaitse kuni selleni, et tegelikult ei tohiks hoonet ilma arhitektita isegi mitte lammutada. Seetõttu ei ole me tikkunud seadusemuudatust tegema, kuna seadus saab minna meie jaoks ainult halvemaks. Pigem on kogu iva autorikaitstes see, et kaitse kehtib nii kaua, kuni keegi arhitekti kaitseb – ta kas astub ise enda eest välja või teeb seda autorikaitseühing. Oluline on loomingut kogudes selgelt piiritleda, et EAL kaitseb meil registreeritud loomingulisi teoseid autorikaitse seadusest lähtudes hoolikalt. Seadusevastaste tegude korral on meil kergem, kui autorikaitseobjekt on registris dokumenteeritud.

Liikmete seisukohalt on oluline ka **vanema põlvkonna arhitektide töö jäädvustamine**, kuna televisioon ja muuseum ei jõua igale poole, vanema põlvkonna looming ei heli- ja filmilindile piisaval määral talletatud. Me oleme selle protsessi käivitunud.

Turg

Ehitusvaldkonna tippaeg on Eestis selleks korras möödas, ees on järgmise astme settimine: ühinemised, pankrotid, tegevuse kokkutõmbamine. Kui tööd jääb palju vähemaks, hakkavad meie arhitektid võib-olla lähiaastail vaatama üha rohkem Eestist väljapoole ning EALil tekib uus roll – ekspordi toetamine. Me peaksime tutvustama oma arhitekte, korraldama näitusi ning muul moel hoidma ja edasi arendama Eesti arhitektuuri kõrget renomeedi. Eesti arhitektuuri teatakse Skandinaavias ja Ida-Euroopas kuni Musta mereni väga hästi ning selle maine on praegu hea.

Küllap tekivad uued kvaliteeditaotlused selles, kuidas projekteeritakse, milline on töökorraldus ja millised väljaantud projektid. EAL saaks neid arenguid toetada mitmesuguste normide, koolituse ja täiendusõppe korraldamisega. EALil ei ole tänaseni oma ruume. Ühelt poolt pole meil tänu sellele (erinevalt teatriliidust, kirjanike liidust, kinoliidust ja kunstnike liidust) vaja kulutada ressursse nende majandami-

sele. Samas, kui Kultuurikatel edasi areneb, võiks seal asuda nii EALi kui ka tulevase arhitektuurikeskuse ruumid, kus saaks korraldada muu hulgas näitusi jmt.

EALI UUTE LIIKMETE TUTVUSTAMINE

I. Mald-Villand tutvustas EALI uusi liikmeid:

Indrek Suigusaar, s 07.06.1974. Lõpetas 1997. aastal Tallinna Tehnikaülikooli ehitusteaduskonnas arhitektuuri eriala. Töötab arhitektuuribüroos Pluss OÜ.

Kalle Komissarov, s 06.02.1976. Lõpetas 2000. aastal EKA arhitektuuri eriala. 2006. aastal lõpetas Berlage instituudis arhitektuuri eriala. Töötab EKA urbanistika õppetoolis magistriprogrammi assistendi ja koordinaatorina. Alus: EALI eestseisuse otsus nr 115/06.09.2007.

Margus Pilter, s 08.05.1954. Lõpetas 1981. aastal ERKI arhitektuuri eriala. Töötab arhitektuuribüroos Pilter ja Taras OÜ. Alus: EALI eestseisuse otsus nr 116/20.09.2007.

Oliver Alver, s 02.03.1977. Lõpetas 2001. aastal EKA arhitektuuri eriala. Töötab OÜs HTMd ja vabakutselise arhitektina. Alus: EALI eestseisuse otsus nr 117/04.10.2007.

Indrek Tiigi, s 26.12.1979. Lõpetas 2004. aastal EKA arhitektuuri eriala. Õppinud Virginia, Barcelona ja Helsingi tehnikaülikoolis. Töötab arhitektuuribüroos Urban Mark OÜ. Alus: EALI eestseisuse otsus nr 117/04.10.2007.

Margus Maiste, s 19.01.1977. Lõpetas 2002. aastal EKA arhitektuuri eriala. Töötab arhitektuuribüroos Proge OÜ. Alus: EALI eestseisuse otsus nr 121/13.12.2007.

Tarmo Maiste, s 03.04.1975. Lõpetas 1997. aastal EKA arhitektuuri eriala. Töötab arhitektuuribüroos Proge OÜ. Alus: EALI eestseisuse otsus nr 121/13.12.2007.

ÜLEVAADE AJAVAHEMIKUS APRILLIST 2007 VEEBRUARINI 2008 KORRALDATUD SUUREMATEST PROJEKTIDEST JA VÕISTLUSTEST (I. MALD-VILLAND)

Konverents “Lasnamägi jätkub”

18.–19.05.2007 Tallinnas Lindakivi keskuses Lasnamäel, Kivila tänava hoovis.

Korraldajad: EAL, Lasnamäe linnaosa valitsus, Eesti Kunstiakadeemia.

Peaesinejad: K. Bachmann, D. Włodarczyk, U. Kohlbrenner, M. Port, A. Hanschmidt, G. Kobin, T. Laigu, V. Valk. Konverentsile järgnes linnaaaksioon Kivila tänavas majade vahelises hoovis.

EALI preemia “Väike 2002–2006” väljaandmine

Detsembrist 2006 veebruarini 2007.

Võitjate avalikustamine 9.05.2007 Rotermanni Soolalaos. Korraldaja EAL koostöös Eesti Kultuurkapitali ja disainerite liiduga.

Näituse eksponeerimiskohad ja -ajad:

- Tallinnas Rotermanni Soolalaos 9. maist 9. juunini
 - Haapsalu kultuurikeskuses 3.–22. juulini
 - Rakvere spordikeskuse galeriis 7.–23. augustini
 - Pärnu kontserdimaja II korruse fuajees 6. septembrist 16. oktoobrini
 - Kärkla kultuurikeskuse galeriis 6. novembrist 5. detsembrini
 - Tartu kaubamaja III korrusel 19. detsembrist 2007 kuni 20. jaanuarini 2008
 - Paide kultuurikeskuses 31. jaanuarist 2008 kuni 30. märtsini 2008.
2008. aastal jõuab näitus veel Kuressaarde, Põlvasse ja Narva.

Igal näitusel valivad külastajad oma lemmikobjekti.

Võistluse tulemused:

I-II koht läks jagamisele:

- Saka trepistik – lihtne ja selge arhitektuurne ning insenerlik lahendus raskel maastikul. Arhitektid Tiit Kaljundi, Ivo-Martin Veelmaa (Tiit Kaljundi Projektgrupp OÜ).
- Eesti Panga galerii – mõjuv skulpturaalne element keerulises arhitektuurses situatsioonis. Arhitektid Ülar Mark, Kaja Pae (AB Urban Mark OÜ).

III koht:

- Tabasalu eramu tara – detailides lõpuni lahendatud atraktiivne väikevorm. Arhitektid Peeter Pere, Urmas Muru (AB Muru & Pere).

2006. aasta parima tellija, parima ehitaja ja parima kriitiku väljaselgitamine

Korraldaja EAL.

EALI teenetemedalite kätteandmine 9.05.2007 Rotermanni Soolalaos EALI aastanäituse avamisel.

Tulemused:

Parim tellija 2006: Viimsi vald lastele mõeldud kõrgevaliteedilise arhitektuuri edendamise (Viimsi keskkool, Randvere kool, Randvere lasteaed) ning teemaplaneeringu “Lapsesõbralik Viimsi” koostamise eest.

Parim ehitaja 2006:

AS Linnaehitus kõrgevaliteedilise ehitus- ja arendustegevuse eest (Tigutorn Tartus – AB Künnapu ja Padrik, arhitektid V. Künnapu, A. Padrik; Veeriku ja Tulbi korterelamud Tartus – AB Pluss OÜ, arhitektid I. Allmann, K. Koit; Tartu Spordimaja – Palm-E Arhitektibüroo OÜ, arhitektid E. Palm, M. Liias).

Parim kriitik 2006:

Karin Paulus arhitektuuri aktiivse ja objektiivse kajastamise eest meedias.

EALI ja ESLi ökoteemalised suvepäevad

3.–4.08.2007 Viinistus.

Ettekannetega esinesid G. Schilder, T. Muring, R. Nõlvak, R. Gruber ja G. Gruber. Lisaks etendus “Eesti asi”, atraktsioonid merel, tantsutreening, massaaž, savikoda, Vaiko Eplik ja Eliit.

Sõit Hämeenlinna elamumessile

16.08.2007.

Organiseerija EALI senioride sektsioon eesotsas H. Volberg-Raigiga. Osales 40 arhitekti.

EALI õppereis Stockholm

20.–25.08.2007.

Organiseerija EALI senioride sektsioon eesotsas H. Volberg-Raigiga, õppereisi rühmajuht Stockholmis U. Põllumaa.

Osales 9 arhitekti. Külastati Ralph Erskine'i hooneid, keskonnahoidlikku Hammarby Sjöstad linnaosa ja ka teisi uusi elurajoone.

EALI maakonnapäev Võru- ja Valgamaal

7.–8.09.2007.

Organiseerija EALI senioride sektsioon eesotsas H. Volberg-Raigiga, maakonnapäeva kohapealne korraldaja Võru peaarhitekt Ü. Eljand.

Maailma arhitektuuripäeva tähistamine

01.10.2007.

EKA aulas avalik ettekannete õhtu “Kuhu lähed, Tallinn? Vi-

sioonid ja reaalsus". Ettekannetega esinesid Tallinna linnaarhitekt E. Mänd, EALi toonane aseesimees M. Mutso ("Tallinn – roheline pealinn"), V. Valk ("Tallinn – valguselinn") ja arhitekt R. Tamme ("Tallinn – merelinn").

Arhitektuurifilmi "Maja 2005" esilinastus ETVs. Arhitektuurile pühendatud paarislehekülje ilmumine Postimehe kultuurilisas AK.

EALi õppereis Jaapanisse

Oktoober 2007.

Konverents "Riik ja arhitektuur"

9.11.2007 Kumus.

Ettekannetega esinesid majandus- ja kommunikatsiooniminister J. Parts, regionaalminister V. Reimaa, kultuuriministeriumi arhitektuurinõunik L. Põdra, EALi esimees Ü. Mark, Tallinna linnaarhitekt E. Mänd, arhitekt A. Alver, Groningeni linnaplaneerija R. van Gemert, R. Kilk (Transcom AS) ja H. Kivimaa (United Capital AS). Diskussiooni juhtis H. Aasmäe.

Eesti loomeliitude aastavahetusseminar "Massikultuur vs. elitaarkultuur"

20.12.2007 Vene Teatris ja Astoria Palace'is. Osales 500 inimest. Seminari-foorumi järel esinesid Vene Teater ja ansambel Svjata Vatra, õhtujuht E. Toman.

Vanema põlvkonna arhitektide töö jäädvustamine

Märtsist septembrini 2007 intervjueriti järgmisi arhitekte: R. Zobel (intervjuerija T. Tammik), M. Laul (M. Kalm), V. Herkel (T. Ojari), L. Pärtelpoeg (M. Kalm), P. Jänes (U. Oja), A. Eigi (K. Paulus), A. Ringo (A. Kurg), R. Karp (U. Oja), E. Väärtnõu (A. Kurg), Ü. Eljand (A. Kurg), F. Tomps (L. Jänes), U. Ivask (E. Lankots), M. Noor (M. Karu), M. Port (T. Ojari), A. Murdmaa (U. Oja), H. Volberg-Raig (T. Tammik), T. Kallas (M. Kalm), T. Argus (I. Ruudi).

Trükise "Tallinna vanasadama-ala linnaruumiline arengukava" väljaandmine

2007. aasta kevadel 500 eksemplaris ilmunud trükise kujundas E. Piir. Trükis saadeti riigikogule, linnavolikogule ja arendajatele. Selle väljaandmist rahastas kulka (eelarve 27 000 kr).

Eesti arhitektuuripoliitika CD väljaandmine

2007. aasta veebruaris 900 eksemplaris välja tulnud CD kujundas Mindworks Industries OÜ, tootja Baltic Disc OÜ. CD saadeti kõikidele avalikele asutustele, ka välismaale.

Eesti arhitektuuripoliitika CD väljaandmist rahastas kultuuriministerium (eelarve 42 400 kr).

DVD "Maja 2002–2005" väljaandmine

2007. aasta novembris 300 eksemplaris toodetud DVD-paketi kujundas Mindworks Industries OÜ, tootja Baltic Disc OÜ. DVD on müügil Kumus, levisse läheb veel 100 eksemplari. DVD väljaandmine tugines sponsorlusele.

Arhitektuurivõistlused

2007. aastal EALiga koostöös korraldatud arhitektuurivõistlused:

- Tamsalu linna keskosa ruumilise planeerimise avalik arhitektuurivõistlus 15.01.07 - 12.04.07
- EUROSPAN 9 05.02.07 - 28.06.07

- Paide Kutsekeskkooli uue õppehoone arhitektuuri võistlus 19.03.07 - 18.06.07
- Vabadussõja võidusamba ideevõistlus 14.03.07 - 02.07.07
- Eesti Rahvusringhäälingu uue hoone arhitektuuri võistlus 26.03.07 - 02.07.07
- Patarei ja Lennusadama ala mahulise planeeringu ideevõistlus 24.05.07 - 13.09.07

2008. aastal toimuvad:

EKA uue õppehoone arhitektuurivõistlus (tulemuste avalikustamine 8.04.2008)

Võru Tamula järve äärsel ala arhitektuurivõistlus (väljakuulutamise 2008. a aprillis).

EALi tegevuskava 2008

Arhitektuuriaasta raames

- Avatud uste päevad arhitektuuribüroodes (jaanuar).
- Objektide külastused arhitekti osavõtul (jaanuar).
- Vätkloengud (iga kuu noorkuu neljapäeval).
- Vätkloengute sari püüab ajendada kuulajaid kõnealuses valdkonnas aktiivselt kaasa mõtlema ning tekitada arhitektuuriteemadel avaliku diskussiooni, viia ühiskonda arusaamist, et arhitektuur on meie kõigi asi. Kõnelevad tuntud arhitektid, kunstnikud, muusikud, ettevõtjad, filmikunstnikud ja arvamussaadajad. Iga loeng koosneb 9-minutilistest ettekannetest, kus esineja tutvustab oma seisukohti etteantud teemal. Loengud on Von Krahli teatris.
- "European 9" näitus Rotermanni Soolalao (märts).
- EALi eramunäitus Tartu sisustusmessil (märts).
- Betooniseminar koostöös E-Betoonelendiga, peaesineja T. Lundevall: Norra Snohetta (mai).
- Veneetsia biennaali võistlus ja ekspositsiooni korraldamine (tööde esitamise tähtaeg 25.02.).
- Eramupreemia väljaandmine ja näitus teatris NO99 (13.06.).
- Filmi "Maja 2006" esitlus (13.06).
- Preemia "Väike 2002–2006" näituse ringsõit Eestis (aasta I pool).
- Näituse "Eramu" eksponeerimine Eesti erinevais paigus (aasta II pool).
- EALi aastanäitus "Ruum on avalik" Rotermanni Soolalao (oktoober).
- Maailma arhitektuuripäeva tähistamine (6.10.).
- L. Kahni elust ja tööst kõneleva filmi "My architect" esilinastus ETVs (6.10).
- Filmi "Maja 2007" esitlus (oktoober/november).
- Linnaplaneerimisalased õpitoad koostöös linnadega (maist oktoobrini).
- Arhitektide töö jäädvustamise projekti jätkamine (sügis).

Sisetegevus

- EALi ja ESLi suvepäevad Roostal (7.–8.08).
- Õppereisid Jaapanisse (aprill ja oktoober).
- Maakonnapäevad (suvi).
- Objektikülastused (jooksvalt).
- Arhitektide kalmeala ümberkujundamine/projekteerimine.
- EALi 87. sünnipäeva tähistamine (08.10).
- EALi liikmeskonna jooksvate küsimustega tegelemine.
- EALi liikmete loominguharjutused.
- EALi kodulehe käiguhoidmine.
- Seadusloome ja arhitektidele kutse andmisega tegelemine.

– Arhitektuurivõistluste korraldamine, sh riigihangete kvaliteedi tagamise küsimustega tegelemine.

Välissuhted

Osalemine Euroopa Arhitektide Nõukogu konverentsil “Arhitektuur ja elukvaliteet” Brüsselis (10.04.).

Osalemine UIA Torino kongressil, Läti-Leedu ühisekspositsiooniga esinemine (juuli).

EALi 2007. AASTA MAJANDUSARUANDE KINNITAMINE (R. TABRI)

R. Tabri andis ülevaate EALi 2007. aasta majandustegevuse revideerimisest. Üldkogu kinnitas EALi 2007. aasta majandusaasta aruande.

EALi ÜLDKOGU PÖÖRDUMINE MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTRI NING REGIONAALMINISTRI POOLE

Ü. Mark selgitas tagamaid, miks EALi üldkogu pöördub majandus- ja kommunikatsiooniministri ning regionaalministri poole. Eelnevalt koostatud pöördumise tekst, millega kõikidel kohalolijatel oli ka varem võimalik tutvuda, on järgmine:

*Hr Juhan Parts, Majandus- ja kommunikatsiooniminister
Hr Siim Kiisler, Regionaalminister*

14.veebruar, 2007.a. A16/174

Avalik pöördumine

Arhitektid peavad saama oma töö eest vastutada

Eesti Arhitektide Liit soovib, et arhitektuurse projekteerimise õiguse andmine Ehitusseaduses oleks seotud kutsekvalifikatsiooniga.

Eestis kehtiva ehitusseaduse paragrahv 47 lg 2 p 2 annab õiguse arhitektuurseks projekteerimiseks laiale isikute ringile. See ei ole kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/36/EÜ üldpõhimõtetega, mille kohaselt peab kutsekvalifikatsiooni vastastikune tunnustamine tuginema kvalitatiivsetele ja kvantitatiivsetele kriteeriumidele.

Eestis on arhitekti kutsekvalifikatsiooni kriteeriumid ja arhitekti vastutus määratud arhitektide kutsestandardiga. Kutsestandard ei ole aga Eesti seadustes projekteerimisõiguse andmisega otseselt seotud ning seetõttu pole meie riigis tagatud arhitektuurse projekteerimise kvaliteet.

Arhitekti kutsekvalifikatsiooni omistamise süsteem käivitati riigi poolt loodud Kutsekoja kaudu juba 2004. aastal. Edasiarendusena kinnitati 2007. aastal uus arhitektide kutsestandard, mis loob aluse terviklikule kolmeastmelisele kutseomistamissüsteemile. Seni on väljastatud 63 volitatud arhitekt V kutsetunnistust ja 4 volitatud arhitekt IV kutsetunnistust.

Nii Maailma Arhitektide Liit kui Euroopa Arhitektide Nõukogu soovivad arhitektiõppe miinimumajaks 5 aastat, millega arvestab ka Eesti arhitektide kutseomistamissüsteem.

Juhime Teie tähelepanu ka sellele, et Eesti riik on nii planeerimis- kui ehitusseadusega andnud kogu vastava valdkonna kohalike omavalitsuste korraldada ja koordineerida. Samas on arhitekt olemas vaid 34 Eesti kohalikus omavalitsuses. Arhitekt on puudu 194 kohalikus omavalitsuses. Omavalitsused määravad aga planeerimise ja projekteerimise tingimustega tegelikkuses kogu riigi ruumilise arengu. Tee- me ettepaneku luua maakondadesse piirkondlikud kompetentsikeskused vajaliku toetava seadusandlusega, mis võimaldaksid omavalitsustel vajalikku arhitektuuri ja planeerimisalast abi ja teavet saada.

Olukorras, kus ehitatav keskkond omab järjest suuremat tähtsust inimeste elustandardile, on oluline tagada kvaliteetne projekteerimisteenus läbi kõrgetasemelise hariduse ja kutsekvalifikatsiooni. Juhtumid, kus arhitektuurne planeerimine on jäänud selleks mitte- vastava ettevalmistusega isikutega pädevusse, on Eestis häirivalt sagedased, need toovad kaasa oskamatus ja hoolimatuse avaliku ruumi kujundamisel ning kahjustavad arhitektiameti mainet.

Peame vajalikuks ehitatud keskkonna kvaliteedi tagamist toetavate seadusemuudatuste sisseviimist nii ehitusseadusesse kui planeerimisseadusesse.

Eesti Arhitektide Liit on omalt poolt valmis osalema sel teemal tekkivates aruteludes, jagama infot ja osutama omapoolset igakülgselt abi probleemi lahendamiseks.

*Eesti Arhitektide Liidu üldkogu nimel
Ike Volkov, Esimees*

EALi üldkogu saatis samasisulise pöördumise majandus- ja kommunikatsiooniministrile ka eelmisel aastal. Ministeerium vastas sellele liialt üldsõnaliselt. Eestseisus pidas vajalikuks saata uus pöördumine, milles rõhutatakse arhitektikutse defineerimise vajadust Eestis.

Üldkogu kinnitas pöördumise teksti ja otsustas saata selle majandus- ja kommunikatsiooniministrile ning regionaalministri- le.

ETTEPANEK EALi PÕHIKIRJA MUUTMISEKS (Ü. MARK)

Ü. Mark tutvustas üldkogule EALi põhikirja muutmise eesmärki: selleks, et kaasata arhitektuuritundengeid EALi tegemistesse, on ette valmistatud täiendusettepanek lisada põhikirja mõiste “noortekogu”.

Toimus hääletamine EALi põhikirja muutmiseks. Võeti vastu järgmine otsus:

1) Täiendada EALi põhikirja uue peatükiga, mille sisuks on EALi noortekogu loomine ja selle töö normeerimine.

III EALi NOORTEKOGU

19. EALi juurde kuulub noortekogu, milline tegutseb EALi eestseisuse määratud tingimustel ja korras.

19.1. EALi noortekogu liikmeks võib olla:

19.1.1. arhitektuuriüliõpilane, kes õpib magistriõppes või bakalaureuse- ja magistriõppes integreeritud õppekavadel põhinevas õppes arhitektuuri;

19.1.2. arhitektuuri magistriõppe või bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekava lõpetanud arhitekt.

19.2. EALi noortekogu liikmeks taotlejal tuleb esitada EALi eestseisusele kirjalik avaldus, mapp töödest, lisaks tõend koolist, kus ta kutset õpib või diplomi koopia. Eestseisus otsustab noortekogu liikmeks vastuvõtmise hääletamise teel. EALi noortekogu liikmesus lõpeb isiku väljaastumise avalduse alusel või EALi liikmeks vastuvõtmise või noortekogu liikmest väljaarvamise otsusega.

19.3. EALi noortekogu liige võtab EALi tegevusest osa põhikirjas sätestatud ulatuses ja korras.

19.4. EAL noortekogu liikmel on õigus:

19.4.1. võtta osa EALi poolt korraldatud üritustest;

19.4.2. saada EALi poolt levitatavat informatsiooni;

19.4.3. esindada noortekogu volitusel EALi noortekogu.

19.5. EALi noortekogu liige on kohustatud:

19.5.1. järgima EALi põhikirja ning EALi juhtorganite otsuseid;

19.5.2. järgima EALi kutse- eetika norme;

- 19.5.3. võtma osa EALi tegevusest ning aitama kaasa EALi eesmärkide saavutamisele;
- 19.5.4. tasuma liikmemaksu üldkogu poolt kehtestatud tingimustel;
- 19.5.5. hoidma kõrgel arhitekti kutseala ja EALi mainet;
- 19.5.6. teatama EALi juhatusle oma elukoha- ja kontaktandmete muutumisest hiljemalt ühe kuu jooksul;
- 19.6.** EALi noortekogu liige on kohustatud põhikirja p 6.1. nimetatud tegevliikme nõuetele vastavuse saavutamise aastal esitama EALi eestseisusele avalduse liikmeks vastuvõtmiseks või EALi noortekogu liikmest väljaastumiseks.
- 19.7.** EALi noortekogul on õigus valida endale EALi liikmete seast esindaja.

2) Täiendada EALi põhikirja p. 35.4 (EALi eestseisuse pädevus) järgmiselt:

„35.4 liikmete, noortekogu liikmete vastuvõtmine ja väljaarvamine“.

3) Muuta EALi põhikirja numeratsiooni vastavalt tehtud täiendustele.

ETTEPANEK EALI LIIKMEMAKSU MUUTMISEKS (I. MALD-VILLAND)

Alates 2003. aastast on EALi liikmemaks olnud:

- tavaliikmeil 1000 krooni aastas,
- alla 70-aastastel seniorarhitektidel 120 krooni aastas,
- vanemalt kui 70-aastased maksu ei võeta.

EALi liikmemaksudest saadav tulu on aastas u 200 000 krooni. See katab EALi eelarvest rendi- ja üldkogu korraldamise-ga seotud kulutused (kokku suurusjärgus 200 000 krooni).

I. Mald-Villand tegi üldkogule ettepaneku tõsta EALi liikmemaksu ning määrata see ka noortekogu liikmetele:

- tavaliikmeil 1200 krooni aastas,
- alla 70-aastastel seniorarhitektidel 150 krooni aastas,
- vanemalt kui 70-aastased maksu ei võeta,
- noortekogu liikmeil 150 krooni aastas.

Üldkogu hääletas liikmemaksu tõstmise osas. Hääletustulemuste põhjal kinnitati uued liikmemaksu määrad.

ARHITEKTIDE UUED KUTSETASEMED (I. HEINSOO)

I. Heinsoo, EALi esindaja kultuuri kutseõukogus, tutvustas uut, juba toimivat arhitektikutse andmise kolmeastmelist süsteemi (arhitekt III, volitatud arhitekt IV ja volitatud arhitekt V). Heinsoo teatel on väljastatud juba peaaegu 70 volitatud arhitekti kutsetunnistust. Väljaandmistempot soosiks ehitusseadus, ent selle uuendamine on jäänud venima ning protsessi aitab loodetavasti kiirendada tänase üldkogu ühispoordumine.

Kutsestandardi uue versiooni kinnitas kutsekoja kultuuri kutseõukogu 5. detsembril 2007 ning see erineb oluliselt eelmisest. Uue standardi väljatöötamise põhjuseid oli mitu.

1)Kutsekoda soovis viia kõik kutsestandardid kooskõlla **Euroopas kasutatava vormiga**. Kui varasemad standardid piirdusid teadmiste ja oskuste kirjeldamisega, siis uus algab **kutsekirjeldusega** (arhitekti tööülesannete kirjeldus), millele järgneb nende ülesannete täitmiseks vajalike teadmiste ja oskuste kirjeldus.

2)EALi kutsekomisjon otsustas, et eristada tuleb ka vastutavate spetsialistide kutsetasemeid, sest taotlejate erialane tase on erinev. Seepärast **jagati senine V kvalifikatsioonitase kaheks**. Uut taset ei loodud ning vastutavale spetsialistile esitatavate **nõudmiste tase tulevikus ei lange**.

3)Toetudes muu hulgas MKMi spetsialistide arvamusele, et süsteem peaks katma **kõik eriala kutsetasemed**, kirjutati lahti **arhitekt III kutsetase**. Kui **IV ja V on volitatud arhitektid**, siis III tase ei anna õigust olla kantud vastutava spetsialistina majandustegevuse registrisse. Samas peaks olema kutsetööd alustaval arhitektil võimalus siseneda kutseüsteemi samadel tingimustel, sealhulgas neil, kes ei ole lõpetanud ülikooliga võrreldavat õppeasutust, mis on üldjuhul kutse andmise eelduseks.

Arhitektide **kutsetasemed** ja nõuded teadmiste ning oskustele on kirjeldatud **kutsestandardis**, formaalsed nõuded, millele taotleja peab vastama, ka **kutse omistamise korras**. Nii kutsestandard kui ka kutse andmise kord on olemas EALi koduleheküljel.

Arhitekt III (allkirjaõiguseta arhitekt) – spetsialist, kes on võimeline koostama planeeringuid ja ehitusprojekte volitatud arhitekti juhendamisel. Rõhk on **volitatud arhitekti juhendamisel**. Samas ei välista see seda, et arhitekt III võib olla **teose autor** koos kõigi sellest tulevate õigustega. Nõutav on **ülikooli** või sellega võrreldava õppeasutuse arhitektiõppe diplom või **muu erialase kõrghariduse olemisel lisaks 3-aastane** planeerimise ja/või arhitektuurse projekterimise alane töökogemus.

Selgitamaks IV ja V kutsetaseme erinevusi, käsitleme neid koos.

Nii **volitatud arhitekt IV** kui ka **volitatud arhitekt V** on **ehitusseaduse vastutava spetsialisti mõistele vastavad spetsialistid, kes on võimelised** koostama planeeringuid ja ehitusprojekte **iseseisvalt ning omal vastutusel**. Rõhk on sellel, et nad on võimelised neid koostama ja nende eest vastutama. Seega on IV ja V kutsetase ehitusseaduse mõistes võrdsed. Kuid standard siiski eristab neid, nimetades volitatud arhitekt IV spetsialistik ja volitatud arhitekt V tippspetsialistik, rahvusvahelisel tasemel eksperdik.

Sisuline erinevus kutsetasemete vahel peaks tulema välja tööde ja tellimuste kaalukuses.

Volitatud arhitekt IV on ehitusseaduse vastutava spetsialisti mõistele vastav spetsialist, kes on võimeline iseseisvalt ja omal vastutusel koostama, hindama ja juhtima keskkonna ning ehituskoha suhtes **tavapäraste** maaalade, linnade ja asulate ruumilisi planeeringuid, ehitusprojekte ja ehitisi. **Volitatud arhitekt V** on ehitusseaduse vastutava spetsialisti mõistele vastav tippspetsialist, rahvusvahelisel tasemel ekspert, kes on võimeline iseseisvalt ja omal vastutusel koostama, hindama ja juhtima keskkonna ja **ehituskoha suhtes eriti nõudlikke ja avalikkuse kõrgendatud tähelepanu all olevaid** maa-alade, linnade, asulate ruumilisi planeeringuid, ehitusprojekte ja ehitisi.

Standard sisaldab ka selliste planeeringute ja ehitusprojektide ning ehitiste näidisloetelu (ei pruugi olla lõplik): väärtuslikud kultuurmaastikud, linnakeskused, kaitsealused ehitised, miljööväärtuslikud alad, ajalooliselt, kultuuriliselt, ehituskunstiliselt või maastikuliselt olulised alad ja objektid, eriti nõudlikud restaureerimisobjektid jne.

Standardis on samuti kirjas **nõuded volitatud arhitekt IV erialasele tasemele**: piisav ja heal tasemel praktilise planeerimise ja/või projekteerimise kogemus, soovitatavalt auhinnaline või äramärgitud koht rahvusvahelisel või auhinnaline koht üleriigilisel arhitektuurivõistlusel või äramärgimine Eesti aasta parima teatud tüüpi konstruktiivse ehitise valimisel. Volitatud arhitekt V on rahvusvahelisel tasemel ekspert. Seega peavad volitatud arhitekt V kutsetunnistuse taotlejaks peavad olema täidetud nii rahvusvahelisuse nõue kui ka eksperdi taset tõendavad nõuded. Täidetud peab olema üks järgmistest rahvusvahelisuse nõuetest: rahvusvaheline erialane koostöökogemus või auhinnaline või äramärgitud

koht rahvusvahelisel arhitektuurivõistlusel või avaldatud tekstid välisriigi erialaajakirjanduses või esinemine rahvusvahelisel arhitektuurivõistlusel või läbitud täienduskoolitus välisriigis. Ka eksperditaseme nõuetest peab olema täidetud üks: kandidaat peab olema tunnustatud ekspert mingis oma eriala kitsamas lõigus (planeerimises, kindlat liiki ehitiste alal vm sarnast) või olema saavutanud auhinnalise või äärmärgitud koha rahvusvahelisel või auhinnalise koha üleriigilisel arhitektuurivõistlusel või olema saavutanud esikoha/peauhinna Eesti aasta parima teatud tüüpi (üldjuhul teatud tüüpi konstruktsioonilise) ehitise valimisel.

Ka **kogemuste omandamise ajale** on seatud **nõuded**. Volitatud arhitekt IV kutse määramise nõuded: **üliskooli** või sellega võrreldava õppeasutuse arhitektiõppe diplom ja **kolmeaastane** planeerimis- ja/või arhitektuurse projekteerimise alane töökogemus **viimase kuue aasta jooksul või muu erialase hariduse omandamisel viieaastane** planeerimis- ja/või arhitektuurse projekteerimise alane töökogemus **viimase kümne aasta jooksul**. Volitatud arhitekt V kutse määramise nõuded: ülikooli või sellega võrreldava õppeasutuse arhitektiõppe diplom ning viieaastane planeerimis- ja/või arhitektuurse projekteerimise alane töökogemus viimase kümne aasta jooksul (sellest madalama haridustasemega V taseme kutsetunnistust üldjuhul taotleda ei saa).

Ilmselt jätkub kutsestandardi parendamise protsess ka tulevikus, tulemas on veel mõningad, peamiselt keelelised muudatused. Sisulistest küsimustest tuleb tegeleda kutsetasustamisega tasemeti. Tulevikus ei saa välistada kutsestandardi uue redaktsiooni väljatöötamise vajadust seoses üleminekuga **kaheksaastmelisele kutseandmissüsteemile**, kus on paremini väljendatud seos kutseasaaja ja tema hariduse vahel.

UUTE VOLITATUD ARHITEKTIDE TUTVUSTAMINE (M. ŠEIN)

EALi kutsekomisjoni esimees M. Šein tutvustas ajavahemikus 12.04.2007–14.02.2008 volitatud arhitekti kutsetunnistuse saanud arhitekte ja nende projekteeritud töid.

Volitatud arhitekti V kutsevalifikatsiooni said: Indrek Tiigi, Roman Smuškin, Toivo Tammik, Tarmo Teedumäe, Inga Raukas, Toomas Tammis, Ülo Peil, Oliver Alver.

Volitatud arhitekti IV kutsevalifikatsiooni said: Aare Uukado, Karmo Tõra, Margus Pilter, Ott Ojamaa.

Praeguse seisuga on volitatud arhitekti kutsevalifikatsioon antud 67 arhitektile (väljastatud on 63 volitatud arhitekt V kutsetunnistust ja 4 volitatud arhitekt IV kutsetunnistust).

VALIMISKORRA TUTVUSTAMINE, HÄÄLTELUGEMISKOMISJONI KINNITAMINE

I. Mald-Villand tutvustas üldkogule hääletus- ning valimiskorda. Hääletugemiskomisjon kinnitati koosseisus Ü. Kupri, M. Mutso, K. Pärnpuu ja T. Tomiste.

EALI UUE ESIMEHE KANDIDAATIDE TUTVUSTUS

I. Raukas ja I. Volkov esitasid lühidalt oma seisukohad, mida nad võtaksid EALi juhtimisel arvesse juhul, kui osutuksid esimeheks valituks.

SOOME ARHITEKTUURIBÜROO JKMM ARCHITECTS LOOMINGU ESITLUS (T. KURKELA)

T. Kurkela Soome arhitektuuribüroost JKMM Architects tutvustas oma büroos tehtud projekte.

EALI 2007. AASTA TEENETEMEDALITE – PARIM KRIITIK, PARIM TELLIJAJA, PARIM ARENDAJA – KÄTTEANDMINE

Nagu juba traditsiooniks kujunenud, andis EAL ka sel aastal teenetemedali 2007. aasta parimale kriitikule, parimale ehitajale ja parimale tellijale.

Parim tellija 2007: Heiki Kivimaa innovatiivse ja kõrgekvaliteedilise arhitektuuri edendamise eest (Rotermanni kvartal Tallinnas).

Parim ehitaja 2007: KMG Ehitus AS kõrgekvaliteedilise ehitus- ja arendustegevuse eest (Rotermanni kvartal ja Forumi keskus Tallinnas).

Parim publitsist 2007: Karin Hallas-Murula arhitektuuri laiahaardelise kajastamise ja kirjastustegevuse eest.

Teenetemedalid andis kätte Ü. Mark ja medalisaajad tänasid neile antud tiitli eest.

REGISTREERITUD SÕNAVÕTUD

E. Urbel tegi ettepaneku, et üldkogu teeks avalduse, milles paluda uuel eestseisusel vormistada avalik pöördumine, mis tauniks Vabadussõja võidusamba praegusel kujul püstitamist Vabaduse platsile.

Ü. Mark oli seisukohal, et üldkogul ei ole õigust anda eestseisusele sellist korraldust. Eestseisuses on 20 inimest, kes, olles professionaalse organisatsiooni liikmed, ei saa võtta seisukohta küsimus(t)es, mis on nende endi poolt läbi analüüsitud.

OTSUS: Üldkogu volitab uut eestseisust kujundama liidupoole seisukoht Vabadussõja võidusamba praegusel kujul püstitamisega seoses.

HÄÄLETUSTULEMUSTE TEATAVAKS TEGEMINE

Valimiskomisjoni esimees T. Tomiste tegi teatavaks hääletustulemused. Valimiskastis oli 155 kehtivat sedelit.

EALI esimehe ja juhatuse liikme ametikohale valituks osutus I. Volkov (76 poolthäält). I. Raukas sai 75 poolthäält.

EALI aukohus osutus valituks koosseisus E. Laansoo, R. Raig, K. Looveer ja F. Tomps (varuliige).

EALI revisjonikomisjon osutus valituks koosseisus E. Raigna, R. Tabri ja H. Toss.

EALI eestseisus osutus valituks koosseisus I. Allmann, O. Alver, Ü. Eljand, E. Hirvesoo, T. Laigu, L. Lapin, A. Levald, T. Linna, R. Luhse, M. Lööke, Ü. Mark, Ü. Peil, P. Pere, L. Pödra, I. Raukas, M. Šein, J. Soolep, T. Tallinn, V. Tomiste, I. Truverk, K. Vellevoog.

EAL eestseisuses

21. veebruar

Ü. Mark võttis lühidalt kokku oma ametiaja jooksul tehtu ning soovis EALI uuele esimehele ja eestseisusele edu töös.

EALi uus esimees I. Volkov tervitas uut eestseisust ja soovis järgnevaaks kaheks aastaks jõudu ja viljakat koostööd.

I. Volkov esitas EALi aseesimeeste kandidaatideks I. Allmanni ja I. Raukase. I. Truverk seadis aseesimehe kandidaadiks üles O. Alveri, kes aga loobus kandideerimast. Rohkem kandidaate ei esitatud. Hääletamisel osutusid EALi juhatusse ja ühtlasi ka EALi aseesimeesteks valituks I. Allmann ja I. Raukas.

I. Mald-Villand andis ülevaate praegustest EALi töörühmadest. Eestseisus teeb tulevikku vaatavalt mõningaid täiendusi ja muudatusi töörühmade koosseisus.

Järgnevaaks kaheks aastaks kinnitati EALi töörühmade koosseisud:

Arhitektuuriaasta töörühm – Ülar Mark, Margit Mutso, Ike Volkov, EALi poolt projektijuht Liivi Haamer.

UIA töörühm – Hindrek Kesler, EALi poolt projektijuht Liivi Haamer.

ACE'i töörühm – Andres Levald, Ingrid Mald-Villand, Tõnu Laigu (ACE'i projekteerimishindade töörühma liige); ACE'i töörühmade tegevust koordineerib Kaire Pärnpuu.

Arhitektuurivõistluste töörühm – Illimar Truverk, Ingrid Mald-Villand, Toomas Paaver.

Arhitektuurivõistluste juhendi töörühm – Tõnu Laigu, Toomas Paaver, Illimar Truverk, Tiina Tallinn, Ingrid Mald-Villand.

Autoriõiguste töörühm – Eva Hirvesoo, Mai Shein, Ülo Peil, Illimar Truverk, Ra Luhse, Villem Tomiste.

Loomeliitudega seotud teemade ja suhtlemise töörühm – Indrek Allmann, Ülar Mark, Margit Mutso, Kalle Vellevoog, Inga Raukas, Ike Volkov.

Suvepäevade töörühm – Kalle Vellevoog, Illimar Truverk, Margit Mutso, Indrek Allmann, Oliver Alver.

EALi ekspertiisirühm – Kalle Vellevoog, Tiit Trummal, Katrin Koov, Indrek Allmann, Ike Volkov, Toomas Paaver, Oliver Alver.

EALi aastanäituse töörühm – kuraator Pille Epner, Margit Mutso, Karli Luik, Leo Lapin, Peeter Pere, Inga Raukas.

EALi esindajatena jätkavad:

Planeerimisseaduse muutmise töörühm – Toomas Paaver.

Ehitusseaduse töörühm – Toomas Paaver.

Loomuliku valgustuse standardi koostamise töörühm – Martti Preem.

Tallinna elamumessi korralduskomisjon – Mai Shein.

Tallinna linnavalitsuse hukkunud kadettide mälestusmärgi komisjon – Tiina Tallinn, Ike Volkov sõltumatu arhitektina.

Tallinna linnavalitsuse Marie Underi mälestusmärgi komisjon – Tiina Tallinn, Ike Volkov sõltumatu arhitektina.

MKMis energiaaudiitorite süsteemi arendamise toetamise juhtkomitee – Veronika Valk.

EALi juhatus ei pidanud õigeaks allkirjastada EKA skulptuuriosakonna dotsendi Elo Liiva avalikku pöördumist, milles taunitakse Vabadussõja võidusamba püstitamist Vabaduse väljakule 2007. aasta võistlusel väljavalitud kavandi järgi. EALi juhatus pidas vajalikuks sõnastada liidu seisukoht võidusamba püstitamisega seonduvas eestseisuse liikmete ühisarutelus väljakoornud arvamuste ja ettepanekute põhjal.

EALi avaliku pöördumise tekst:

EALi seisukoht Vabaduse väljakule rajatava monumendi kohta

Eesti Arhitektide Liit toetab Eesti riigi soovi korvata auvõlg Vabadussõja veteranide ja ajaloo ees, et tähistada Vabadussõjas võidelnud kaasmaalaste väga olulist panust meie iseseisva riigi sünniloos. Kutsealaliiduna väärtustab EAL professionaalset ja terviklikku lähenemist avaliku ruumi kujundamisel. Seetõttu peame 2007. aastal toimunud Vabadussõja võidusamba konkursi tulemust mitterahuldavaks. Konkursi kaaskorraldajana leiame, et tuleks tunnustada ka selle võistluse ideelist ebaõnnestumist – võidutööst on saanud ühiskonda ühendava sümboli asemel selle lõhestaja. On kahetsusväärne, et senised Vabadussõja mälestusmärgi kavandi-

võistlused pole viinud reaalse tulemuseni. Seetõttu väärrib tunnustust poliitiline tahe selle teema lõpuleviimiseks, kuid märgiliselt sedavõrd olulise objekti püstitamine avalikku ruumi vajab laiemat konsensust.

Eesti Arhitektide Liit leiab, et tuleks veel kord kaaluda otsust monument valitud kavandi järgi 2008. aastal püstitada. See on ja saab olema Eesti riigi ja rahva jaoks oluline mälestusmärk – seetõttu võiks pigem seada uueks eesmärgiks see püstitada meie riigi 100. juubeliks.

Eesti Arhitektide Liidu eestseisus on seisukohal, et Vabaduse väljakule püstitatav mälestusmärk peab oma tähenduselt hõlmama kõiki Eesti rahva vabaduspüüdlusi läbi aegade, mitte kontsentreeruma ühele, kuigi äärmiselt tähtsale sündmusele meie ajaloos.

Vabaduse väljaku detailplaneeringusse on sisse kirjutatud nõue, et sinna rajatava mälestusmärgi lahendus peab sündima arhitektuurivõistluse läbi. Teeme omalt poolt ettepaneku korraldada antud alale uus konkurss, mis oleks suunatud Vabaduse monumendi kavandi saamiseks. Peame seejuures soovivatavaks, et žürii koosseisust moodustaks vähemalt poole asjatundjad-professionaalid (kunsti- ja arhitektuurispetsialistid).

Teeme ka ettepaneku täita Vabariigi Valitsuse poolt juba 1995. aastal vastu võetud, kuid seni mitte elluviidud otsust taastada E. J. Kuusiku poolt 1928. aastal Kaitseväge kalmistule loodud, kuid 1950. aastal hävitatud Vabadussõja mälestusehis.

Eesti Arhitektide Liidu eestseisus

Eestseisus kinnitas Eesti Maaülikooli Kreutzwaldi 5 õppehoone juurdeehitise arhitektuurivõistluse tingimused. Žürii koosseisu määrati T. Rein ja T. Laigu, varuliikmeks jäi O. Alver.

I. Mald-Villand andis ülevaate praegu töösolevatest arhitektuurivõistlustest.

Võrus Tamula järve äärsel ala rahvusvaheline planeerimine arhitektuurivõistlus (arhitektuurse lähteülesande koostab K. Komissarov).

V. Tomiste avaldas repliigi korras arvamust, et kui võistluste tulemusena soovitakse näha head Eestiarhitektuuri, peaks nende tingimustesse lisama, et võistlustöö peab olema esitatud eesti keeles. See piiraks kahtlemata välisosavõtjate arvu. Eestseisus kiitis V. Tomiste ettepaneku heaks.

Viljandi Kultuuriakadeemia loomeinkubaatori ja lavakunsti õppehoone arhitektuurse eskiisi ideevõistlus (tingimused koostab M. Maiste).

Rahvusvaheline Tallinna muusikakeskkooli, balletikooli ja G. Otsa nimelise muusikakooli uue hoone arhitektuurivõistlus.

L. Põdra sõnul on kultuuriministeeriumil huvi broneerida Narva maanteel asuv maa-ala olulise ühiskondliku objekti jaoks. Kuna kõnesoleval alal on arenduse eesmärgil mitmeid krunte kokku ostetud, peaks riik otsuse jõustumisel kinnistud omanikelt välja ostma. Eestseisus pidas Narva maantee maa-ala sotsiaalobjektile sobivaks ning toetab kultuuriministeeriumi algatust taotleda see ministeeriumi valdusesse.

T. Paaver andis eestseisusele ülevaate MKMi juures koos käiva ehitusseaduse muutmise tegeleva töörühma tööst. EAL on MKMile teinud kolm muudatusettepanekut. MKMi koostatud seadusemuudatuse eelnõus on EALi ettepanekuid mõnevõrra arvestatud § 34 ja § 13 juures. EALi peamist, § 47sse esitatud muudatusettepanekut nõuda arhitektuurses projekteerimises vastutavale spetsialistile arhitekti kutsekvalifikatsioon pole arvestatud, sest töörühm ei jõudnud üksmeelele. T. Paaveri sõnul tegeleb töörühm põhiosa ajast EALile väheoluliste üksikasjadega.

Enamik tööühma liikmetest on tehnikaülikooli haridusega, ehitatava keskkonna kvaliteedi parandamist pole tööühm otseseks eesmärgiks seadnud ning sellega seotud argumente ei pea enamik liikmeid eriti oluliseks. Samal ajal regionaalminister V. Reimaa juures koos käinud planeerimisseaduse muutmise tegevust tööühma võib T. Paaveri sõnul pidada märksa lootustandvamaks, kuid selle töös on ilmselt ministri lahkumise tõttu praegu seisak. T. Paaveri sõnul on justiitsministeerium alustamas kogu ehitus- ja planeerimisvaldkonna seaduste korrastamist. Seda kinnitas ka Ü. Mark, kes on sama kuulnud R. Langilt.

Eestseisus volitas T. Paaverit jätkama EALi esindajana õigusloome tööühmades. Peeti vajalikuks hoida kontakti ka justiitsministeeriumiga, et osaleda maksimaalselt ehitus- ja planeerimisvaldkonna seaduste tervikliku muutmise protsessis.

Vaadatud läbi Leles Luhse EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, otsustas eestseisus üksmeelselt Leles Luhse liidu liikmeks vastu võtta.

13. märts

K. Komissarov ja Ü. Eljand tutvustasid Võru Tamula järve ranna-ala mahulise planeeringu ideevõistluse tingimusi ja selle korraldamise ideelist vajadust.

Rahvusvahelise võistluse väljakuulutamise ajaks on planeeritud aprill 2008, põhieesmärk on saada Võru keskosas paiknevale Tamula järve äärsele alale parim planeeringuline ja mahuline lahendus, mis käsitleb maapinda, funktsioonide paiknemist ning hoonestuse lahendust, ning leida isik, kellelt peakorraldajal on õigus pärast võistlust tellida võidutöö alusel ala mahuline planeering. Ideevõistluse peakorraldaja Võru linnavalitsuse soov on kujundada võistlusalast planeeringuliselt atraktiivne linnakeskus, mis tooks Tamula järve äärde aktiivset tegevust ja muudaks selle nii kohalikele elanikele kui turistidele oluliseks kohaks.

Võistluse korraldamise algatus tuli Võru linnavalitsuselt. Osa võistluslal asuvaid krunte on eramaad, osa aga riigimaad, mida linn soovib munitsipaliseerida. Võistlusala asub Võru vanalinna muinsuskaitseala kaitsevööndis, seal kehtivad teatud kitsendused, millega võistlusest osavõtjad peavad arvestama (seetõttu on tingimustesse lisatud muinsuskaitse tingimustega arvestamise nõue). Võistlejad peavad planeerima veekeskuse, pakkuma välja veekeskust toetavad funktsioonid ja/või hooned. Kavandatavale hoonetekompleksile esitatav arhitektuurne ideelahendus peab olema nüüdisaegne, linnakeskkonda ja võistlusala maastikku sobiv, energiasäästvaid põhimõtteid järgiv, vastama veekeskuse funktsionaalsetele nõuetele ning kompleksi peab olema võimalik ehitada etapipidena.

Tutvunud võistlustingimustega ja kuulunud ära nende koostaja K. Komissarovi ja Võru peaarhitekti Ü. Eljandi, oli eestseisus seisukohal, et kvalifitseerumisvoor võiks olla enne tööde esitamise tähtaega. I. Mald-Villand lubas selles küsimuses konsulteerida riigihankespetsialistiga ja selgitada, kas see oleks Eesti seaduste järgi üldse mõeldav. Juhul, kui see on teostatav, otsustatakse kvalifitseerumisvoor korraldada üks kuu enne tööde esitamise tähtaega. Võistluse žüriisse määrati I. Jalas, A. Levald, varuliikmeks T. Rein, välisliikmeteks T. Kurgela Soomest ja D. Kalvane Leedust.

I. Allmanni arvates tuleks Eestis korraldatavate arhitektuurivõistluste juures tõsiselt kaaluda, kas teha rahvusvaheline võistlus või arvestatavate auhindadega Eesti-sisene võistlus. On ju selge, et staararhitektid üldjuhul Eesti võistlustele osalema ei tule, nende puhul toimib teistsugune süsteem: neid kutsutakse osalema. M. Lööke jagas I. Allmanni seisukohta: Eesti arhitektide tase ei ole sugugi madal, mistõttu peaks eelkõige keskenduma oma turu kaitsele.

Oldi ühisel seisukohal, et Eesti tööturg vajab kaitsmist ja võistlustingimustesse tuleks lisada nõue esitada töö eesti keeles – see välistaks välistudengite osavõtu. Tamula järve ranna-ala mahulise planeeringu idee leidmiseks rahvusvahelise võistluse korraldamine on õigustatud: Võru linnale kujundatakse sellega uut imago.

5. märtsil sai EALi senioride sektsioon 10-aastaseks. Sektsiooni loomisest ja 10. aastapäeva seminarist Tartus 11. märtsil andis ülevaate H. Volberg-Raig.

Senioride sektsioon alustas tööd 5. märtsil 1998. Selle põhimääruses on kirjas, et sektsiooni uus juhatus kaheks järgneva aastaks määratakse pärast EALi üldkogu koosolekut. Senioride sektsiooni juhatusse uude koosseisu valiti H. Volberg-Raig, D. Bruns ja O. Kontšajeva. Senioride sektsioon on läbi aegade tegelema mitmesuguste probleemide ja küsimustega, nagu senioridele tervisetootuste taotlemine, loomeliitude eakate hooldekodu rajamise vajaduse teadvustamine ning selle loomisele kaasaitamine. Korraldatud on mitmesuguseid üritusi, nagu koolitused, õppereisid, arvutiõppe kursused, EALi maakonnapäevad, matinee. Sektsiooni klubiline tegevus toimub kord kuus.

Sektsiooni sünnipäeva tähistati 11. märtsil väljasõiduga Tartusse. Restaureeritud Jaani kirikut tutvustas restaureerimisprojekti autor U. Tiirmaa, kirikus kuulati ka kontserti. Tartu linnaarhitekt T. Sild tutvustas uusi objekte. Väga huvitavad ja omanäolised olid Muru & Pere projekteeritud kortermajad, S. Vallneri ja I. Peili projekteeritud lasteaed Lotte ning Austria arhitektide projekteeritud elamu. Athena keskust ja Volga restorani tutvustas mõlema sisearhitekt A. Roosaar, restoranis toimus ka seminar.

T. Sild palus eestseisusele edastada ettepanek tulla Tartusse, kus Tartu linnavalitsuse arhitektid tutvustaksid uusi projekte ja korraldaksid ringsõidu.

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia loomeinkubaatori ja lavakunstide õppehoone ning Lossi tn 23 ja 25 kinnistu hoonete ideevõistluse tingimusi tutvustas eestseisusele nende koostaja M. Maiste. See on ehitusprojekti eskiisi võistlus, mille tulemusena soovitakse Viljandi kesklinnas asuva kino Rubiin asemele rajada kultuuriakadeemia loomeinkubaator ja lavakunstide õppehoone ning leida Lossi tn 23 ja 25 kinnistu hoonetele parim arhitektuurne lahendus. Tegemist on kolme Viljandi kesklinna krundiga, kus praegu kehtib kaks erinevat detailplaneeringut, osa neis ette antud tingimusi tuleb säilitada. Kolme krundi alla kavandatakse rajada maa-alune parkla. Kõikide kruntide kohta on koostatud muinsuskaitse eritingimused. Probleeme võib kaasa tuua praegu maa all olev linnamüür, mis arheoloogiliste kaevamiste käigus välja tuuakse ja eksponeeritakse. Ideevõistlus ja arheoloogilised kaevamised peaksid alale andma lõpliku lahenduse.

Võistluse žüriisse määrati P. Pere, T. Tammik ja K. Luik. Leiti, et Viljandi peaarhitekt M. Männik, kes aitas M. Maistel võistlustingimusi koostada, võiks žüriis osaleda pigem eksperdi kui hääleõigusliku liikmena. Kindlasti tuleb žüriisse kaasata ka muinsuskaitseeksperdi. Eestseisus ei pea õigeks Tartu Ülikooli kvalifitseerimismeetodit: esmalt langetab žürii otsuse ning alles seejärel avatakse kvalifitseerimisdokumendid. Et see on vastuolus EALi põhimõtetega, otsustati TÜle teha ettepanek korraldada kvalifitseerimisvoor enne seda, kui žürii asub töid hindama.

I. Volkov teavitas koosolijaid EPBLi juhatuses peetud kohtumisest, kus EAList osalesid I. Volkov, L. Põdra, T. Paaver ja I. Raukas. Kohtumisel arutati ehitusvaldkonna õigusloome ja standardimisega seonduvat, riigiarhitekti temaatikat, planeerimisseaduse ja ehitusseaduse küsimusi, ehitusvaldkonna seaduste väljatöötamise koondamist ühtsesse üksusse, riigihangete probleeme, arhitektikutsu andmise ja MTRI küsimusi.

Edastati teave, et justiitsministeeriumi juures tegutsev töörühm tegeleb seaduste ühildamisega (kodifitseerimisega) – esmalt tehakse ehitusvaldkonna analüüs ja siis planeerimisehitusseaduse ühildatud eelnõu, mis peaks valmima 2009. aasta juuniks. Tõsise probleemina toodi välja ehitusnormide puudumist. Osalt käsitletakse standardeid normidena, mis ei ole aga õige. EPBL lubas teha kokkuvõtte eri linnades ja valdades projektide koostamisele kehtestatud nõuetest ning eelprojekti koostamise näidise.

Kohtumisel otsustati järgmist:

1. Koostada EALi ja EPBLi ühine märgukiri justiitsministeeriumile, et paluda neilt teavet ja selgitust, mis toimub ehitus- ja planeerimiseaduse ühildamise (kodifitseerimise) küsimuses, ning pakkuda ümarlauarutelu ja osalemist õigusaktide väljatöötamisel.

2. EAL toetab eelprojekti näidise koostamise ja ehitusaluste pindade arvutamise meetodika vajadust; samuti töötajate kvalifikatsiooni gradatsiooni koostamist, mis haakuks kutsestandardiga.

3. Teha ühine järelepärimine majandusministrile ehitusaluste pindade arvutamise meetodika asjus.

4. Kuna EALi üldkogu pöördumine majandusministri ja regionaalministri poole seoses kutsekvalifikatsiooni rakendamiseega on tehtud, tuleks samas küsimuses saada seisukoht õiguskantslerilt või justiitsministrilt.

5. Uurida EALi ja EPBLi klubilise tegevuse arendamise ühisvõimalusi.

6. Korraldada EALi ja EPBLi juhatuse järgmine nõupidamine aprilli alguses.

Kuna projekteerimise hinnastatistika väljatöötamine on antud arhitektuuribüroode sektsiooni ülesandeks, pidas eestseisus vajalikuks, et sektsiooni esimees R. Luhse osaleks järgmisel EALi ja EPBLi esindajate koosolekul. Otsustati EPBLi esindaja kutsuda eestseisuse koosolekule EPBLi probleeme tutvustama. Probleemid, mis viia justiitsministeeriumi ümarlauale lahenduste leidmiseks, tuleks võimalikult selgelt sõnastada. Päevakorda võetavad teemad peaksid tulema eestseisuse liikmetelt.

M. Shein tutvustas eestseisusele arhitektidele kutse andmise uusi tariife: arhitekt III kutsekvalifikatsiooni andmise tasumäär on 3000 krooni, volitatud arhitekt IV kutsekvalifikatsiooni andmise tasumäär 4000 krooni, volitatud arhitekt V kutsekvalifikatsiooni andmise tasumäär 5000 krooni. Eestseisus kinnitas uued tasumäärad. Märkus: EALi kutsekomisjoni koosolekul 8. aprillil kinnitati soodustariifid EALi liikmetele. Vt rubriiki "Teated – arhitektidele kutse andmine".

I. Mald-Villand edastas teabe, et loomeliitude seltsingu algatusel on kavas korraldada näitus erinevatel aegadel toimunud Vabadussõja monumendi võistlustele laekunud töödest. Saamaks teada, kes viimasel võistlusel osalenutest oleksid nõus oma tööd näitusel eksponeerima, otsustati asjaomastele loomeliitudele saata vastav järelepärimine. Kavandataval näitusel peaks olema kokkuvõttelik retrospektiivne funktsioon. Näituse järel võiks ilmuda ka kataloog. Nii näituse kui ka kataloogi rahastamisest lubas I. Volkov rääkida SA Vabaduse Monument esimehe A. Reivikuga. I. Volkovi sõnul on 17. märtsil Vabadussamba püstitamise teemal kohtumine riigikogu kultuurikomisjonis (ettepaneku selleks tegi P. Kreitzberg). Kohtumisele on palutud kõigi nende institutsioonide esindajad, kes on praegusel kujul esitatud samba rajamise vastu. Kohtumisel antakse kultuurikomisjonile üle samba püstitamist taunivate institutsioonide allkirjastatud pöördumised.

18. märtsil kohtub I. Volkov A. Reivikuga, et arutada samba püstitamisega tekkinud probleeme ja kavandatavat näitust. Milline sõnum tuleks EALilt A. Reivikule edastada? Eestseisus on seisukohal, et praegune samba rajamisega seonduv tegevus tuleks peatada ning alustada läbirääkimisi.

Eestseisus võttis vastu põhimõttelise otsuse toetada 2008. aasta aprillis Jaapanisse arhitektuurireisile minevate EALi liikmete reisikulude osaliseks katteks stipendiumitaotluste esitamist.

27. märts

S. Oll Postimehest teavitas EALi oma kirjas ajalehe kavatsusest avaldada 22. aprillil teemaleht "Ideest majani", kus kodu omandamist, ehitamist ja sisustamist vaadatakse laiema nurga alt ja muutuvaid rahastustingimusi arvestades. S. Oll tahtis teada, kas EAL oleks teemalehe väljaandmisel huvitatud koostööst toimetusega: pakkuma teemasid, mida kindlasti tuleks käsitleda, autoreid, kes tahaksid kaastööd teha, ja algajaid entusiastlikke tegijaid, kes sooviksid oma mõtteid avaldada. Kirjas on ka hulk teemasid, mida S. Olli arvates võiks kajastada.

Eestseisus pidas ettepanekut teretulnuks ning toetas välja-pakutud teemaderingi käsitlemist, samas pakkus välja mõtte, et arhitektuuriteemade puhul võiks toimetajale abiks võtta seda valdkonda sügavuti tundva kaastoimetaja. Arvati, et teemalehes võiks tutvustada ka arhitektidele kutse andmise süsteemi (et tellija teaks, milliste kvalifikatsioonitasemetega arhitektide vahel on võimalik valida) ning arhitektuuriaastal korraldatavaid ettevõtmisi (välkloengud, võistlused jne). Viimasel teemal võiks artikli tellida arhitektuuriaasta projektijuhilt M. Karult. Algajate entusiastlike tegijate leidmiseks soovitas eestseisus S. Ollil pöörduda EKAsse.

Tartu linnapea U. Kruuse pöördus EALi poole palvega määrata liidu esindaja Tartu rahu tähisala ideevõistluse žüriisse. Kuna sel võistlusel on tegemist linnaruumiga seotud probleemistiku hindamisega, peab Tartu linnavalitsus EALi pädevust žürii töös väga vajalikuks. Eestseisus määras žüriisse EALi esindajaks A. Põime.

Tänavu möödub 1. aprillil 1988 toimunud loomeliitude pleenumist 20 aastat. Loomeliitude seltsingul on tekkinud idee korraldada 2008. aasta sügisel uus pleenum, millel võiks kõige üldisemas plaanis keskenduda kultuuri rollile riigis ja ühiskonnas.

Pleenumi korraldamine leidis eestseisuse liikmete seas positiivset vastukaja. Leiti, et nagu toona, võiks ka seekordne pleenum olla loomeliitude intelligentse suunitlusega ühisüritus, mis seoks ühiskonda laiemalt, vaataks tulevikku ning oleks positiivse hoiakuga.

Loomeliitudele otsustati saata pöördumiskirjad, et küsida nende suhtumist kavandatavasse pleenumisse, aga ka nende kujutlust ürituse vormist, millega tähistada 20 aasta möödumist loomeliitude pleenumist. Kirjas tuleks paluda loomeliitudel välja pakkuda teemasid, mida peaks nende arvates pleenumil käsitlema.

Tutvunud Reio Avaste EALi liikmeks astumise avalduse ja tema tööde mapiga, hääletas eestseisus üksmeelselt Reio Avaste liidu liikmeks astumise poolt.

ACE uudised

Brüssel, aprill 2008

Andres Levald, EALi eestseisuse liige, EALi delegatsiooni juht Euroopa Arhitektide Nõukogus

„Projekteerimine tulevikku: arhitektuur ja elukvaliteet“

Euroopa Arhitektide Nõukogu 10. aprillil 2008 korraldatud konverents „Projekteerimine tulevikku: arhitektuur ja elukvaliteet“ Brüsselis Flaggey kultuurikeskuses oli selle aastatuhande kõige esinduslikum arhitektuuriarutelu Euroopa Liidu pealinnas. Konverentsist võttis osa üle 400 erineva tasandi poliitiku, ametniku, ehitus- ja kinnisvaravaldkonna esindaja ning arhitekti, et koos arutada ehitatud keskkonna tuleviku suundumusi.

Euroopa Komisjoni asepresident Siim Kallas kõneles avettekandes integreeritud lähenemisest, millega on kavas tagada Euroopa Komisjoni hoonete arhitektuurne kvaliteet planeeringuideest alates arvessevõetava arhitektuuripoliitika kaudu. Ta teatas rahvusvahelise linnaplaneerimise võistluse algusest seoses Rue de la Loi'ga (Euroopa kvartalis), mis korraldatakse Euroopa Komisjoni, Brüsseli pealinnaregiooni ning Brüsseli linna koostöös. Võistluse kohta on laiali saadetud Euroopa Komisjoni pressiteade ning teavet leiab ka EALi koduleheküljel. Tegu on hiiglasliku, kokku üle 900 000 m² suurust maa-ala hõlmava hankega, kus on nii büroopindu kui ka elamuid. Sellega tahab Euroopa Komisjon olla avalikele institutsioonidele eeskujuks avalike hangete hea tava kujundamisel.

Konverentsil oli neli teemasessiooni – sotsiaalia, majandus, keskkond ja kultuur – ning erisessioon Euroopa Liidu linnapoliitikast Leipzigi harta näitel. Konverentsi juhtis väga asjatundlikult Jan Maarten de Vet Hollandist, kes on muide töötanud ka Eestis, nõustades regionaalministrit.

Sotsiaalsel sessioonil toodi esile linnaregioonide tähtsus ja koostöö, lahati avaliku ja erasfääri koostöös sündinud kiirarenduste (PPP) poolt linna ruumilisele ja sotsiaalsele keskkonnale põhjustatud kahjustusi, linnade killustumist ning avaliku ruumi puudumist linnaruumi erastamise mõjuna.

Tulevikus on vajalik mitte niivõrd sektoriline arendamine, vaid valdkondade ühine areng sektoritevahelise horisontaalse koostöö kaudu. Tegevuste territoriaalse ja ruumilise horisontaalse koostöö arvestamine on Euroopa ühispoliitika uus kvaliteet. Linnaruum peab kandma piirkondlikku ja kohalikku identiteeti. Selle asemel, et ehitada linna, tuleb ehitada koos linnaga. Oluline on ühiseväärtuste leidmine ning nende avalik esiletoomine. Planeerimine ei tohi olla mitte juhuslike tulemuste kogum, vaid see peab olema suunatud uutele tulemustele. Linnades on uuenenud naabrussuhted ja -kombed, uued maa-alad, muutunud on elanike tegevusvaldkonnad. Säätva lahenduse saamiseks on oluline kaasata võimalikult palju asjaosalisi.

Linnaline mobiilsus vajab uut, koos linnaruumiga toimivat kultuuri. Üleilmastuvas maailmas, kus kõik on liikuvad, väärtustub üha enam koht, kus olla ja mille järgi valida pidepunkt selles liikumises. Linnakodanikul peab olema õigus ootustele vastavale elukeskkonnale. Mõttevahetuses tehti asjaõiguslikult pöördeline ettepanek kõrvaldada

planeerimisseadustest ehitusõiguse mõiste, mis otseselt suunab ruumiga äritsemisele, ning asendada see elukeskkonna loomise kohustuse ja kriteeriumidega.

Professor Riccardo Petrella Šveitsi-Itaalia Arhitektuuriakadeemiast kutsus kuulajaid üles taasavastama linnu kui ühisvara, milles ja mille kaudu osutatakse elanikele avalikke teenuseid, ning kujundama linnadest taas esinduslikud ruumid otsedemokraatia toimimiseks.

Majandussessiooni põhiettekandes tõi Harvardi Ülikooli professor Richard Parker välja nüüdisarhitektuuri ja meie ajastu keskse paradoksi. Arhitektuur kui ühine suutlikkus luua ilu ja harmooniat on sisulises vastuolus ajastu valitsevaid tarbimisväärtusi dikteeriva turuga – see on demokraatia puudujääk, mis takistab pikas perspektiivis õigete, kuid hetkel ebapopulaarsete otsuste langetamist.

Ettekandes ja arutelul tõdeti, et üliliberaalne turumajandus on pöördunud allakäigule, mis puudutab keskkonda kõige laiemalt. Kõik inimesed maailmas ei saa jõuda arenenud riikide tarbimistasandile, ilma et toimuks üleilmne kataklüsm. Praeguste finantsüsteemide juures on aga teisalt väga raske kujutada ette globaalset säästurežiimi. Tarbimispeo saabuv lõpp kajastub inimühiskonna kõigil tasanditel ja väljendustes kogu maailmas. Tavapärased tasuvusarvutused ei tööta enam. Kaasneb kaos regionaalarengus ja planeerimises.

Turg on demokraatia kaupade ja teenuste valdkonnas. Kas turumehhanismide nurjumine keskkonna kvaliteedi tagamisel on ka demokraatia nurjumine või hoopis selle tulemus? Kindlasti on demokraatia kriisiks liialt sage erialateadmiste eiramine otsuste langetamisel. Meil pole nii palju raha, et maksta poliitikutele, kellel pole õigus. Poliitik ei saa olla asjatundja erialaküsimustes – neisse sekkuv poliitik on ühiskonnale kahjulik.

Oluline on avaliku ja privaatse ühishuvide leidmine, et ka pärast linna muutumist säiliks sealne vaimsus. Linnaehituse tellijaks ja rahastajaks on kokkuvõttes linnaelanik ning linnaruumis peavad peegelduma ühiseväärtused. Linnakeskkonna arengut ei saa reguleerida üksnes turujõud, kuna need ei soodusta kohtade teket.

Vajalik on pöörduda tagasi ökonomia mõiste juurte juurde. Ökonomia algidee ei ole jätkuv kasv, vaid üleüldine jätkusuutlikkus. Täna sed on turuhinnad ei ole tegelikud maksumused, kuna need ei arvestata kõiki kaasvaid kulusid. Samas vajavad pangad rahastamiseks lihtsat tasuvust. Konkurents kui turuvõitlus leiab aset ikkagi eelkõige maksumuse alusel. Millised on sel juhul üldiselt vastuvõetavad kulud ja maksumus? Mida on sinna võimalik arvestada? Milles kajastub turuhinna ja tegelike kulude vahekord? Valmisolek maksta keskkonna kvaliteedi eest väljendub rahakotiga hääletamises. Milline on odavuse tegelik hind? Kuidas tekitada veendumus, et nimetatud maksumusi kajastav keskkond on ka realselt kavandatav, ehitatav, elatav ja kättesaadav? Kuidas leida ühiskonnale selle saavutamiseks parim võimalik lahendus ja teha see ka pangale tasuvaks?

Tänane olukord ei soodusta maksmist kvaliteedi ega kestvuse eest. Tegutsetakse valdavalt süsteemi “tee täna, maksa homme” alusel. Tulevik liisitakse, teadmata tehingu tegeliku hinda. Energiaküsimus on selge näide tulevikust laenamist. Otsustamine vaid maksumuse, mitte kvaliteedi alusel on tulevikust laenamine.

Keegi ei keela küsida pakkumises kvaliteetset teenust või tööd. Kui seda ei tehta ning ei olda valmis kvaliteetse töö eest maksma, siis kvaliteeti sihipäraselt ka ei taotleta ning lõpuks ei saadagi. Kvaliteet ei teki mitte iseenesest, vaid koos vajadusega kvaliteedi ja koos sellega ka kvalifikatsiooni järele ning veendumusega, et kvaliteedi lahutamatuks tagatiseks on kõrge kvalifikatsiooniga asjatundja. Kvalifikatsiooni

puudumist soosivad vähe kvalifitseeritud otsustajad, kes ei saa oma otsuste tagajärgedest aru. Head arhitektuuri luuakse heale tellijale. Olulised on seega asjakohased regulatsioonid. Paljudes riikides ja valdkondades on ka nende kvaliteet puudulik – reguleeritakse planeerimis- ja/või ehitusprotsessi, kuid mitte ehitatavat keskkonda ning selle sisulisi väärtusi.

Keskonnasessioonil kuulati J. Gary Lawrence'i (Arup, USA) ettekannet. Heade kavatsustega, kuid lihtsameelsed projekterijad dekoreerivad sageli eludraama lava samasuguste poliitikutega näpunäidete kohaselt ilma selle vaatamatu sisu mõistmata. Seetõttu oleme kaootilise linnastumise keskel. Oleme jõudnud transpordisüsteemideni, mis ei arvesta maakasutust, maakasutusreeglit, mis ei arvesta energiavajadustega jne. Uus paradigma tuleb rakendada enne loodusressursside lõplikku raiskamist.

Säästvus on analüütiline võrgustik otsuste langetamiseks, mis võimaldab arvestada linnade olemit ja tulevase pikaajalise arenguga, võttes arvesse kõiki koosmõjusid. Säästvus on poliitiline valik, mis realiseeritakse tehniliste vahenditega. Säästvus on moraalne kohustus olla intelligentne mitte ainult mõtetes, vaid ka tegudes ning langetada kaalutletud otsuseid.

Euroopa Parlamendi liige ja selle linnaarengu rühma president Jean Marie Beaupuy lubas esitleda asjakohaseid ettepanekuid linnakeskkonna sidusama käsitluse ja elanike sotsiaalsete, kultuuriliste ja majanduslike elustandardite parandamiseks oktoobris Euroopa Parlamendis.

Suuri hankeid ei tehta sageli mitte niivõrd linnaelanike, kui niivõrd suurfirmade rõõmuks. Oht on selles, et valdkondlikud tegevused on üles ehitatud sammaste või püramiididena, mille vahel puuduvad sillad. Tegevuste eesmärgid pahasti vastanduvad üksteisele ja keskkonnale. Oma valitsused näevad keskkonda vahetumalt ja ka toimivad sageli komplekssemalt kui ministriumid ja riigiasutused, kes tegutsevad oma kitsas valdkonnas. Integreeritud lähenemine tähendab haldustasandite pidevat koostööd.

Kultuurisessioonil andis Berlage Instituudi direktor Rob Docter ülevaate Euroopa arhitektuuripoliitika foorumist (www.efap-fepa.eu) ning arhitektuuriajakirja A10 peatoimetaja Hans Ibelings selgitas arhitektuuripoliitika toimimist. Tema ettekande lõpus jäi pikalt ekraanile Fahle maja kui positiivne näide integreeritud arhitektuurist.

Kultuurile kulub vaid väga väike osa Euroopa Liidu eelarvest. Veelgi enam, 90% Euroopas ehitatavast keskkonnast ei ole arhitekti kujundatud. Arhitekt tegeleb täna äärmiselt väikese osaga ehitusest. Ehitiste arhitektuurse kvaliteedi tagamiseks on oluline arhitekti, mitte turu olemasolu, kuid arhitekti kui selle valdkonna olulist tegijat ei leia peaaegu ühestki seadusest. Seadused on nagu kokaraamatud ilma kokata. Kuidas saab avalikkus teha teadlikke valikuid, mille variantidest pole ta ilma arhitektita informeeritud?

Vähem mõttetuid ehitisi – rohkem arhitektuurset kvaliteeti. Kas arhitekt versus turg või arhitekt loob turu? Ilma arhitektuurita pole vastavate omadustega kaup, mida turul müüa. Seega arendab arhitekt turgu ning kultuur ja majandus on üksteise eeldused.

Kas on üldse vaja arhitekti, et luua head arhitektuuri? Ajalooliselt pole see alati nii olnud. Tänapäeval on aga ühiskond niivõrd tugevasti spetsialiseerunud, et keerulises keskkonnas sünnib parem tulemus, kui rakendatakse selleks koolitatud spetsialiste. Parima tulemuse linnakeskkonnale annab arhitektide kaasamine võimalikult paljudesse sidusvaldkondadesse.

Vastavalt säästlike omavalitsuste Bristol'i kokkuleppele, Euroopa säästlike linnade Leipzigi hartale ning territoriaalse sidususe põhimõtetele Euroopa Liidu leppes võttis konve-

rents vastu Brüsseli deklaratsiooni. Selles väljendub Euroopa arhitektide seisukoht, et arhitektuuril on täita keskne osa säästva, kvaliteetse ehitatud keskkonna loomisel.

Arhitektuur on sobiv vahend suunamiseks investeringuid säästva arengu suunas.

Linnade arengus on vajalik integreeritud ja terviklik lähenemine, millesse annavad oma panuse nii poliitikud, arhitektid, kinnisvaraarendajad kui ka kodanikuühiskond.

Planeerijad, projekterijad, ehitustööstus ning lõpptarbijad peavad tegema koostööd, et jõuda kvaliteetse ehitatud keskkonna loomise ning säilitamise kaudu säästvate linnalähendusteni.

Avalike hangete üks eesmärk kõigil tasanditel peab olema säästvuse ja kvaliteedi edendamine ning erilise hoolega tuleb vältida avaliku ja erasfääri partnerluses (PPP) ilmnenuid vigu.

„Vaid arutu kordab ikka ja jälle sama tegu, oodates iga kord erinevaid tulemusi“ (Albert Einstein, tsitaat J. Gary Lawrence'i konverentsi ettekande motost).

Janez Podobnik, Sloveenia keskkonna- ja ruumilise planeerimise minister ning Euroopa Liidu Ministrite Nõukogu valitsev president, tuletas meelde arhitektide ja ehitusmeistrite aastatuhandete pikkust viljakat koostööd valitsejate ja valitsustega. Samaga kutsus ta üles jätkama seda koostööd uutel alustel uue Euroopa ehitamisel, et kasutada 21. sajandil arengut kõrgväärtusliku ehitatud keskkonna rajamiseks. Säästev areng on lisaväärtus, mitte lisakulu. Valitsused peavad saama aru oma vastutusest ning suunama avalikud hanked pikaajalisele kvaliteedile, mitte eelkõige odavusele. Kes suudaks koostada Egiptuse püramiidi või Eiffeli torni tasuvusarvutuse?

Euroopa Arhitektide Nõukogu kevadine üldkogu

Konverentsijärgsel päeval toimus Euroopa Arhitektide Nõukogu kevadine üldkogu. Kiideti heaks kokkulepe Venemaa arhitektidega. Üheks põhiliseks aruteluteemaks on viimastel üldkogudel kujunenud kvalifikatsioonidirektiivi (2005/36/EC) rakendamine, mida sel korral tutvustas üksikasjalikus ettekandes ja arutelus Euroopa Komisjoni turusuhete direktoraadi reguleeritud erialade osakonna juhataja Pamela Brunter-Coret.

Praeguseks on direktiivi ülevõtmisest teatanud 22 riiki. Direktiivi lisas on võimalik kirjeldada kvalifikatsiooninõudeid, mida liikmesriik nõuab oma kodanikelt. Tänavu kuulub uuendamisele arhitektuuriharidust andvate õppeasutuste nimekirja, mille diplomeid tunnustatakse. Väga tõenäoliselt luuakse Euroopa Komisjoni juurde töörühm, et anda hinnang olukorrale seoses arhitektide kvalifikatsiooninõuetega. Kuna täna ei ole Euroopas ühtki riiki, kes nõuaks arhitekti ülikoolitasemel ettevalmistust alla viie aasta, otsustas üldkogu teha ettepaneku fikseerida see alamnõue koos vähemalt kaheaastase praktikaajaga kvalifikatsioonidirektiivis.

Pärast seda, kui kõik liikmesriigid on teatanud direktiivi põhimõtete ülevõtmisest, hakatakse hindama ülevõtmise kvaliteeti. Hinnangute tulemused ja laekuvad ettepanekud vormistatakse direktiivi muutmise eelnõuks 2012. aastaks ning enne seda direktiivi ei muudeta.

Euroopa Arhitektide Nõukogu alustab uut üle-euroopalist arhitekti kutseala turu-uuringut, milleks korraldatud hanke tulemusi kinnitati üldkogul. Arutati tegevuskindlustuse nõuete üle-euroopalise ühtlustamise võimalust, mis on samuti vaba liikumise üks eeldusi.

Arutleti arhitektuurikonverentsi tulemuste üle ning sõnastati soovitusel tulemuste levitamiseks ja tutvustamiseks liikmesorganisatsioonide kaudu rahvuslikes arhitektuuriajakirjades. EAN teeb konverentsi kokkuvõtted kättesaadavaks ning kaalumisel on trükise avaldamine. Jätakuvalt on aktuaalsed EAN 21 võtmesõnumit 21. sajandiks, mis on avaldatud 2004. aasta arhitektuuripoliitika trükises. Kaalumisele võetakse uue raamatu koostamise alustamine. Ettepanek on korraldada selline konverents tulevikus iga kahe aasta tagant, mistõttu tuleb 2010. aasta konverentsi ettevalmistamist alustada juba järgmisel aastal.

Täpsustati EANi kolme tegevusvaldkonda:

TA 1 – erialasse sisenemine, mille alla kuulub haridus, erialapraktika, kvalifikatsiooninõuded, registreerimine ja litsentseerimine.

TA 2 – arhitektipraxis ja arhitektiteenuste turg, mille alla kuuluvad teenused siseturul, teenuste turukorraldus, konkurentsiküsimused, avalike hangete korraldus, hinnateave, tervisekaitse ja ohutuse nõuded ning kindlustus.

TA 3 – arhitektuur ja ühiskond, mille alla kuulub keskkond ja säästev areng, eluasemeküsimused, ruumiline ja linnaplaneerimine ning teaduslik uurimistö.

Kohtumine Euroopa Komisjoni asepresidendi Siim Kallasega

11. aprillil kohtusid Eesti arhitektid Euroopa Komisjoni asepresidendi Siim Kallasega tema büroos Euroopa Komisjoni Berlaymonti peamajas. Poolteist tundi väldanud arutelul puudutati arhitekti tegevusvaldkondi ning arhitekti praktikat Eestis ja teistes Euroopa riikides. Täpsustati ka Euroopa Komisjoni rahvusvahelise linnaplaneerimise võistluse tagamaid Rue de la Loi piirkonnas (Euroopa kvartalis) ning piirkonna ajalugu. Tõdeti, et üks parimaid viise arhitektuuri propageerimiseks ja arhitektide prestiiži tõstmiseks on lobi-töö ja tutvustavate ürituste korraldamine.

Siim Kallas andis põhimõttelise nõusoleku osaleda vastaval arhitektuuriüritusel Eestis ning tutvustada sellel esinedes Euroopa kvartali võistlust ja selle edenemist.

Eesti arhitektuuri-võistlused

LÖPPENUD VÕISTLUSED

Eesti Kunstiakadeemia uue õppehoone arhitektuurivõistlus

Võistlus kestis 21.01.2008–28.02.2008.

Võistluse tulemused:

I preemia – töö märgusõnaga „Art plaza”, autorid SEA ja Effekt (Taani)
Meeskond: U. L. Laursen, SEA; K. Gori, SEA; T. Hesselberg Foged, Effekt (projektijuht); S. Lynge, Effekt.

II preemia – töö märgusõnaga „TLN 247”, autorid NAT Architecten bv (Holland)
Meeskond: M. van Zijl, V. van der Klei, F. A. van Manen,

B. de Graaf, T. M. van Dijkhuizen (MA), S. van der Meer, D. Awe, N. Limburg, J. Kuilman.

III preemia – töö märgusõnaga „Arts factory”, autor Neralp – Arquitectura Enhenharia e Construções LDA (Portugal)
Meeskond: P. S. Gonçalves, T. de Sousa.

Ergutuspreemia – töö märgusõnaga „Publicsection”, autor Board, Bureau of Architecture, Research and Design (Holland)
B. Upmeyer, kaastöö: C. Heß.

Ergutuspreemia – töö märgusõnaga „Sashimi”, autor Francois Blanciak (Jaapan)

Veneetsia XI Rahvusvahelise Arhitektuuri-biennaali „Out There. Architecture Beyond Building“ raames Veneetsias eksponeeritava Eesti näituse ideekavandi võistlus

Võistlus kestis 25.01.2008–10.03.2008.

Võistlusele laekus 9 tööd.

Võistluse tulemused:

I preemia (30 000.-) „GAASITORU” – Maarja Kask, Ralf Lõoke, Neeme Külm

II preemia (20 000.-) „PEATUS” – Eve Kask, Signe Kivi, Andrus Kõresaar

III preemia (10 000.-) „VEEALUNE VENEETSIA” – Villem Tomiste, kaasautorid Mihkel Tüür, Urmas Oja

Näitus on külastajatele avatud 14. septembrist kuni 23. novembrini 2008.

Võistlus kestis 25.01.2008–10.03.2008.

Võistlusele laekus 9 tööd.

KÄIMASOLEVAD VÕISTLUSED

Tamula järve rannaala mahulise planeeringu ideevõistlus

Korraldaja: Võru linnavalitsus koostöös kultuuriministeeriumi ja Eesti Arhitektide Liiduga.

Võistlus on korraldatud, leidmaks Võru keskosas asuvale Tamula järve äärsele alale parim planeeringuline eskiislahendus. Võistluse põhieesmärk on saada võistlusalale parim planeeringuline ja mahuline lahendus, mis käsitleb maapinda, funktsioonide paiknemist ning hoonestuse lahendust, ning leida isik, kellelt peakorraldajal Võru linnavalitsusel on õigus tellida pärast võistlust võidutöö alusel ala mahuline planeering.

Riigihanke mõistes on tegemist RHS § 79 lg 1 p 1 kirjeldatud ideevõistlusega, mille eesmärk on selgitada välja Tamula järve ranna-ala mahulise planeeringu parim eskiis, mille autoritega asuda läbirääkimistesse pakutud ideekavandi alusel teenuste hankelepingu sõlmimiseks. Võru linnavalitsuse soov on kujundada võistlusalast planeeringuliselt atraktiivne linnakeskus, mis tooks Tamula järve äärde aktiivset tegevust ning muudaks selle oluliseks kohaks nii kohalikele elanikele kui ka turistidele. Vt ka www.voru.ee.

Võistluse tingimusi saab alla laadida EALi koduleheküljelt. Võistluse väljakuulutamine: 14.04.2008. Küsimuste esitamise tähtaeg: 01.08.2008. Tööde esitamise tähtaeg: 22.08.2008. Võitjate väljakuulutamine: 26.09.2008.

Žürii:

Esimees Võru linnapea Kersti Kõosaar; liikmed Võru aselinnaapea Innar Mäesaalu, Võru peaarhitekt Ülevi Eljand, Ilmar Jalas (EAL), Andres Levald (EAL), Teemu Kurkela Soome arhitektuuribüroost JKMM Architects, Dace Kalvane Läti arhitektuuribüroost A Plus (Läti Arhitektide Liit). Žürii varuliige on Toomas Rein (EAL).

ETTEVALMISTAMISEL OLEVAD VÕISTLUSED

Tallinna muusikakeskkooli, balletikooli ja G. Otsa nimelise muusikakooli uue hoone saamiseks korraldatav arhitektuurne ideevõistlus

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia loomeinkubaatorile / lavakunsti õppehoonele eskiisi saamiseks korraldatav ideekonkurss.

EAL teated

14. mail toimub EAL ja E-Betonelemendi koostöös korraldatud seminar. Peasineja on Norra arhitektuuribüroo Snohetta esindaja Tarald Lundevall. Täpsem info EALi kodulehel.

VÄLKLOENG

15. mail algusega 18.00 toimub Von Krahli teatri suures saalis välkloengute sarja 4. loeng teemal "Arhitektuur on aja-peegeel". Seekordsed esinejad on Tallinna Ülikooli rektor Rein Raud, disainer ja illustraator Asko Künnap, filosoof Mart Raukas, kirjanik ja luuletaja Jan Kaus, kunstnik ja fotograaf Peeter Laurits ja Von Krahli Teatri direktor Peeter Jalakas. Kontakt: Liivi Haamer, projektijuht, tel.6117433

UIA ARHITEKTUURI MAAILMAKONGRESS TORINO 2008

29. juuni - 3. juuli toimub XIII UIA arhitektuuri maailmakongress teemal Transmitting Architecture. Rahvusvaheline Arhitektide Liit (International Union of Architects: UIA) korraldab arhitektuuri maailmakongressi iga kolme aasta järel ning üritus toob kokku tuhandeid arhitekte kogu maailmast. Kongressi eesmärgiks on debattide, näituste ja festivalide kaudu vahetada mõtteid ja kogemusi erineva kultuuritaustaga professionaalsete arhitektide vahel.

Täpsem informatsioon kongressi kodulehelt: <http://www.uia2008torino.org/U8T/Engine/RAServePG.php/P/25181U8T0404>

Kontakt: Liivi Haamer, projektijuht, tel.64117433

EALi NÄITUS VÄIKE 2002-2006

EALi arhitektuursete väikevormide näitus "Väike 2002-2006" on tänaseks rännanud läbi 8 linna: Tallinn, Haapsalu, Rakvere, Pärnu, Kärdla, Tartu, Paide, viimati oli näitus üleval Kuressaare Linnateatris - 03.04-27.04.08. Mai alguses avatakse näitus Narvas ning tuur lõpeb juulikuus Põlvas.

Kontakt: Kaire Pärnpuu, projektijuht, tel 6117432

EALi JA ESLi SUVEPÄEVAD 2008

EALi ja ESLi ühised suvepäevad toimuvad 8.-9. augustil 2008 Roosta puhkekülas.

Arvestades tähendusrikast toimumise aega (08.08.08), ot-

sustati seekord suvepäevade läbivaks teemaks valida "∞" ehk toimuvad mere- ja täheteaduse teemalised arutelud, ettekan-

ded. On sporti ja meelelahutust. Suvepäevade programm on koostamisel.

Kontakt: Kaire Pärnpuu, projektijuht, tel 6117432

ERAMU 2006-2007

Arhitektuurivõistlus parimale 2006-2007 valminud ühepe-reelamule on hetkel toimumas ning tulemused anname teada 19. juunil (koht täpsustamisel).

Samuti toimub sel kuupäeval filmi MAJA 2006 esmalinastus.

Kontakt: Kaire Pärnpuu, projektijuht, tel 6117432

ARHITEKTI III, VOLITATUD ARHITEKTI IV NING VOLITATUD ARHITEKTI V KUTSEKVALIFIKATSIOONI MÄÄRAMISEST

Arhitekti III, volitatud arhitekti IV ja volitatud arhitekti V kutsekvalifikatsiooni määramiseks nõutavate dokumentide EALi kutsekomisjonile esitamise tähtaeg on 22. august 2008.

Dokumendid palume tuua EALi (Lai 31, Tallinn).

Kutsemääramise tasu palume kanda EALi kutsekomisjoni arveldusarvele 221030331735, tasuda on võimalik ka sula-rahlas.

Kogu kutsemääramist puudutav materjal on kättesaadav EALi kodulehekülje www.arhliit.ee rubriigis „Kutsekoda”. Kutsekomisjoni sekretär: Signe Liivaleht, tel.6117430

EALi kutsekomisjon

ARHITEKTI KUTSETUNNISTUSE VÄLJASTAMISE TASUMÄÄRAD

Kutsekvalifi- katsiooni tase	Tasumäär (krooni)	
	EALi mitte kuulu- vale arhitektile	EALi liikmest arhitektile
Arhitekt III	3000	2000
Volitatud arhitekt IV	4000	3000
Volitatud arhitekt V	5000	4000

LOOVISIKUTE STIPENDIUMIDE/HÜVITISTE TAOTLEMISEST

Eesti Arhitektide Liitu kuuluvate loovisikute stipendiumide/hüvitiste saamiseks taotluste esitamise tähtaeg on 2. juuni 2008 kl 17.00. Taotluste esitamise vorm on kättesaadav EALi kodulehekülje www.arhliit.ee rubriigis „dokumendid”.

VABANDUS!

Vabandame autorite ja lugejate ees eelmises Teatajas 01/08 EALi poolt KULKA preemia kandidaatideks esitatud objektide autorite kohta avaldatud ebatäpse info pärast. Õigeks tuleb lugeda:

Tallinna uus sünagoog (Karu 16), arhitektid Lembit-Kaur Stöör, Tõnis Kimmel, Andrus Kõresaar, sisearhitektid Raili Paling, Liis Lindvere;

Arensburg Boutique Hotel & Spa (Lossi 15, Kuressaare), arhitektid Margit Kärner, Raivo Kotov, Lea Laidra, sisearhitektid Liisi Murula, Raili Paling.

EAL uued liikmed

Leles Luhse, 30.05.1967. Lõpetas 1991. aastal Tallinna Kunstiülikooli arhitektuuri eriala. Töötab arhitektuurbüroos Kuvand OÜ. Alus: EALi eestseisuse otsus nr 124/21.02.2008.

Reio Avaste, s 26.09.1976. Lõpetas 1998. aastal Tallinna Kõrgema Tehnikakooli arhitektuuri eriala. Töötab OÜ Arhitektuurbüroos Eek & Mutso. Alus: EALi eestseisuse otsus nr 126/27.03.2008.

Teated senioritele

1. Arhitektuuri sihtkapital eraldas aasta alguses senioride sektsioonile tervisetootuse jagamiseks 55 000 krooni. Tervisetootust said järgmised eakad seniorid: M. Ader, T. Argus, D. Bruns, E. Gross, E. Herkel, M. Kaarnaväli, L. Kari, R.-L. Kivi, O. Kontšajeva, V. Lukk, I. Mardi, D. Matve, V. Napp, H. Otstavel, A. Palm, V. Parker, H. Paulson, I. Pehtla, K. Plaks, M. Roosna, F. Tomps, H. Volberg-Raig.

2. Senioride sektsioon asutati 5. märtsil 1998 ning tänavu märtsis sai sektsioon 10-aastaseks. Seda tähistati tavapärasest pidulikuma kokkutulekuga 4. märtsil. Tartus toimus 11. märtsil sünnipäeva puhul Tartu, Viljandi ja Tallinna senioride esinduste erialane kohtumine. 11. aprilli Sirbis oli terve lehekülj pühendatud sektsiooni 10-aastasele tegevusele, ilmus Kalle Vellevoogi intervjuu H. Volberg-Raigiga pealkirjaga „Arhitektide Liidu senioride sektsioon kui initsiatiivrühm”.

3. Eeloleval suvel korraldab senioride sektsioon EALi maakonnapäeva Jõgevamaal. Üritus on kavas tõenäoliselt septembri alguses. Osavõtuks registreerimist alustatakse pärast ürituse väljakuulutamist.

Senioride järgmised igakuised kokkutulekud toimuvad 3. juunil ning pärast suvist vaheaega taas 7. oktoobril algusega kl 14. Kohtumisaik on Pagaripoiste kohvik Väike-Lõuna tänaval Tallinnas.

Meie juubilarid

Märts

03.03.2008	Enn Laansoo	50
12.03.2008	Ignar Fjuk	55
13.03.2008	Kalle Koppel	60
23.03.2008	Evi-Valentine	80
24.03.2008	Vivian Lukk	85

Aprill

01.04.2008	Signe Olop	50
02.04.2008	Rein Zobel	80
04.04.2008	Evi Gross	80
07.04.2008	Hindrek Kesler	50
12.04.2008	Evi Otsa	75
20.04.2008	Georg Ottas	60
22.04.2008	Maria Olep	70
30.04.2008	Tõnis Tarbe	55

Mai

08.05.2008	Ülar Saar	50
15.05.2008	Aiki Kama	55
27.05.2008	Fredi-Armand Tomps	80
31.05.2008	Henn Roopalu	90

Juuni

05.06.2008	Leonide Josing	85
22.06.2008	Mari-Ann Hütt	65
27.06.2008	Katrin Uibo	55
30.06.2008	Vilen Künnapu	60

Juuli

01.07.2008	Toomas Kivi	55
08.07.2008	Evi Herkel	80
16.07.2008	Manivald Noor	85
17.07.2008	Veljo Kaasik	70
26.07.2008	Andres Ringo	70

Eesti Arhitektide Liit

Reg-nr: 80053223

Aadress: Lai tn 31, Tallinn 10133

Üldfaks: 611 7431

E-post: info@arhliit.ee

Kodulehekülj: www.arhliit.ee

Pangarekvisiidid:

a/a 100 220 117 20004 SEB

EALi liikmemaks on 1200 kr aastas, senioridel kuni 70. eluaastani 150 kr.

EALi esimees on Ike Volkov.

EALi aseesimehed on Inga Raukas ja Indrek Allmann.

Tegevdirektor Ingrid Mald-Villard:

611 7435, ingrid@arhliit.ee

Sekretär Signe Liivaleht:

611 7430, signe@arhliit.ee

Projektijuht Kaire Pärnpuu:

611 7432, kaire@arhliit.ee

Projektijuht Liivi Haamer:

611 7433, liivi@arhliit.ee

Raamatupidaja Anne Kerge:

tel/faks 611 7434, anne@arhliit.ee

EALi kontor on avatud E-R

kell 10-17.

EALi eestseisuse koosolekud toimuvad üle nädala neljapäeviti algusega kell 16.30.